

ជំពូកទី ៦

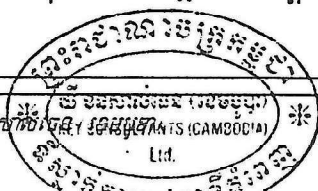
៦. ហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និង វិធានការបន្ថយបន្ថយ

គោលបំណងនៅក្នុងជំពូកនេះ គឺកំណត់ពីហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានរបស់គម្រោងទៅលើធនធានធម្មជាតិ និង សង្គម ដែលអាចកើតឡើងកំឡុងពេលគម្រោងមុនការសាងសង់ ពេលសាងសង់ និង ពេលប្រតិបត្តិការ។ ផ្នែកលើហេតុប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានដែលបានកំណត់តាមរយៈការពិនិត្យមើលបរិស្ថាន វិធានការបន្ថយបន្ថយនឹងត្រូវបង្កើតឡើង។

ជាផ្នែកមួយនៃការពិនិត្យមើលពីសក្តានុពលនៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន ក្រុមសិក្សាបានប្រើប្រាស់បញ្ជីផ្ទៀងផ្ទាត់ បរិស្ថានដែលមាននៅក្នុងគោលការណ៍ណែនាំធ្វើ EIA របស់ ADB នៅឆ្នាំ ២០០៣ សំរាប់គម្រោងវារីអគ្គិសនី (សូម តារាងខាងក្រោម)។ ដោយផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការអង្កេតផ្ទាល់នៅទីវាលពីបរិស្ថាន និងសង្គម និងមូលដ្ឋាននៃបរិស្ថាន សំរាប់តំបន់គម្រោង (យោងតាមជំពូកទី ៤) សក្តានុពលនៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានដែលរំពឹងទុកថា កើតមានដោយសារ សកម្មភាពរបស់គម្រោង មានពណ៌នានៅក្នុងជំពូកនេះ។ វិធានការបន្ថយបន្ថយសំរាប់ហេតុប៉ះពាល់នីមួយៗ ត្រូវបាន រៀបចំឡើងដើម្បីកាត់បន្ថយហេតុប៉ះពាល់អវិជ្ជមានអោយបានច្រើនតាមដែលធ្វើបាន។

ហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាននីមួយៗត្រូវបានរៀបរាប់ បន្តគ្នាដោយវិធានការបន្ថយបន្ថយជាអនុសាសន៍សំរាប់ដំណាក់ កាលខុសៗគ្នារបស់គម្រោងដូចជា មុនពេលសាងសង់ ពេលសាងសង់ និង ពេលដំណើរការ។ តារាង Checklist សំរាប់វាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានគម្រោងវារីអគ្គិសនី

ការពិនិត្យមើលចំណោមបញ្ហា	បាទ	ទេ	កំណត់សំគាល់
ក. ទីតាំងគម្រោង			
តើតំបន់គម្រោងស្ថិតនៅជិតឬនៅក្នុងតំបន់បរិស្ថាន សំខាន់ៗដូចខាងក្រោមដែរ ឬទេ?			
• តំបន់មតិកវប្បធម៌		✓	
• តំបន់ការពារ		✓	
• តំបន់ដីឥរិយ		✓	
• ព្រៃកោងកាង		✓	
• តំបន់មាត់ពាម, ច្រាំង, ទន្លេ, សមុទ្រ		✓	
• តំបន់ទ្រទ្រង់នៃតំបន់ការពារ	✓		តំបន់តាំងលំនៅដ្ឋានសត្វល្អិតសំរាប់សហគមន៍ ក្របីជ្រៃស្ថិតក្បែរ តំបន់ការពារព្រៃឈើជាតិ
• តំបន់ពិសេសសំរាប់អភិរក្សជីវចម្រុះ		✓	
ខ. សក្តានុពលនៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាននឹងបណ្តាលមក ពីគម្រោង.....			

<ul style="list-style-type: none"> • បាត់បង់លើប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីដ៏មានតម្លៃ ដោយសារការលិចលង់តំបន់កសិកម្ម និងព្រៃឈើ ដីព្រៃ និងជំរកសត្វព្រៃ ។ ការបំផ្លាញកន្លែងត្រីពង/បង្កកំនើតត្រី ហើយនិងការវិនាសដល់ផ្លូវធ្វើបំណាស់ទីរបស់ត្រី? 	<p>✓</p>		<ul style="list-style-type: none"> - អាងស្តុកទឹកនឹងធ្វើឱ្យលិចតំបន់ព្រៃឈើ ៣៣៥ គម^២ ។ និងវិនាសទៅដល់ជីវិតសត្វព្រៃក្នុងតំបន់ ។ - កាត់ផ្តាច់ផ្លូវ បំណាស់ទីរបស់ត្រីលើទន្លេទាំងពីរ ។
<ul style="list-style-type: none"> • បាត់បង់លើតំបន់បូរាណសាស្ត្រ/ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបូជនីយដ្ឋានវប្បធម៌? 		<p>✓</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • ធ្វើការផ្លាស់ប្តូរលំនៅ ឬការតាំងលំនៅសារ ជាថ្មីរបស់ប្រជាជនដោយមិនស្ម័គ្រចិត្ត? 	<p>✓</p>		<p>នឹងមានការតាំងលំនៅសារជាថ្មី ចំពោះអ្នកភូមិនៅក្នុងឃុំទាំង៤ របស់ស្រុកសេសសាន ។</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ការវិនាស/ការបំផ្លាញទៅលើក្រុមកុលសម្ព័ន្ធ/ជនជាតិដើមភាគតិច? 	<p>✓</p>		<p>អ្នកភូមិដែលនឹងធ្វើការតាំងលំនៅសារជាថ្មី ដោយសារគំរោងមានទាំង ជនជាតិ ភ្នំ ត្រីង ឡាវ ។</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ការថមថយបរិស្ថានពីការកើនឡើងសំពាធទៅលើដី? 	<p>✓</p>		<p>ការបាត់បង់ព្រៃឈើ និងការតាំងលំនៅដ្ឋានសារជាថ្មីលើដីថ្មី ។</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ទំនាស់ក្នុងសិទ្ធផ្តត់ផ្តង់ទឹក និងទំនាស់ទាក់ទងនឹងសង្គម? 		<p>✓</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • ធ្លាក់ចុះទិន្នផលត្រីចាប់បាន ដោយសារការលិចលង់ពោះស្ទឹងនិងដៃស្ទឹងជាប់ទាក់ទងនឹងជាលទ្ធផលការបំផ្លាញកន្លែងពងកូននិងកន្លែងលូតលាស់របស់ត្រី? 	<p>✓</p>		<p>ប្រភេទត្រីមួយចំនួននឹងអាចបាត់បង់ជីវករបស់វាក្នុងអាងស្តុកទឹក ។</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ការរីកសាយនៃរុក្ខជាតិទឹកចង្រៃនៅក្នុងអាងស្តុកទឹក និងថយចុះធារទឹកនៅខ្សែទឹកខាងក្រោមនៃទំនប់ ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព នាវាចរណ៍ ជលផល និងការកើនឡើងនូវការបាត់បង់ទឹកតាមរយៈការហូត ? 	<p>✓</p>		<p>អាចកើតមានឡើង ក្នុងអំឡុងពេលប្រតិបត្តិគំរោង</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ការហូរដាច់បាតស្ទឹងនៅខាងក្រោយទំនប់? 		<p>✓</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • ការនាំមក ឬការកើនឡើងនូវជម្ងឺដែលកើតឡើងដោយសារទឹក? 	<p>✓</p>		<p>គុណភាពទឹកមិនល្អក្នុងស្ថានភាពប្រជាជនរស់នៅអាចប៉ះពាល់ទៅដល់គុណភាពប្រជាជនក្នុងតំបន់ខ្សែ ទឹកខាងក្រោមនៃទំនប់ជាមិនស្បែក និងជម្ងឺផ្សេងជាដើម ។ល ។</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ការថយចុះនូវអុកស៊ីសែនរលាយក្នុងទឹក ដោយសារការពុករលួយកំទេចកំទីរុក្ខជាតិយ៉ាងច្រើនត្រីងាប់ដោយសារការថយចុះ កំរិតអុកស៊ីសែនរលាយក្នុងទឹក ការបាត់បង់ប្រសិទ្ធភាពនៃពពក 	<p>✓</p>		<p>ក្នុងរយៈពេលសាងសង់ និងអំឡុងពេលប្រតិបត្តិគំរោង ២-៣ ឆ្នាំដំបូង ។</p>

<p>អាច់ហ្លៀ បង្កឱ្យមាន បាតុភូត អីត្រូហ្វីខេសិន និងការរីករាលដាល នៃរុក្ខជាតិផ្សេងៗក្នុងទឹក?</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ការធ្វើឱ្យបាត់បង់គុណភាពទឹកនៅក្នុងអាងស្តុកទឹក? 	✓		អាចត្រូវបានកើតឡើងក្នុងដំណាក់កាលប្រតិបត្តិការ គំរោង ។
<ul style="list-style-type: none"> ការធ្លាក់ចុះប្លុកការប្រែប្រួលជលផលនៅផ្នែកខាងក្រោយទំនប់ ដោយសារការថយចុះ រំហូរទឹក ជំនន់ និងគុណភាពទឹកមានការប្រែ ប្រួល? 	✓		ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើត្រីធម្មជាតិ ពីព្រោះត្រីជាងមួយរយប្រភេទ មានវត្តមាននៅក្នុងទន្លេទាំងពីរ ហើយមានត្រីខ្លះអាចធ្វើបំណាច់ទីឆ្ងាយផង ។
<ul style="list-style-type: none"> បាត់បង់ប្រភេទត្រីដែលធ្វើបំណាច់ទីមួយចំនួន ដោយសារការបង្ហាក់ដោយទំនប់នេះ? 	✓		ប្រភេទត្រីស ដូចជា ត្រីរៀល ស្ពានជាដើម ។ល ។
<ul style="list-style-type: none"> ការកើតឡើងនូវកំណកដីខាងមុខអាង បង្កើតនូវការច្រាលទឹកត្រឡប់វិញ ជន់លិចនិងស្ទះទឹកនៅខ្សែទឹកខាងលើ? 	✓		នឹងមានកំណកដីកករ នៅបាតអាងខាងមុខ ។ ដោយទឹកទន្លេទាំងពីរតែងតែមានភាពល្អក្នុងខ្លាំងនៅរដូវវស្សា ។
<ul style="list-style-type: none"> ការនាំកករដឹមកចាក់បាតអាងស្តុកទឹក និងបាតបង់សមត្ថភាពផ្ទុកទឹក? 	✓		មានតិចតួច យោងទៅលើផ្ទៃអាងយ៉ាងធំ ។
<ul style="list-style-type: none"> ប្រែប្រួលគុណភាពទឹកដោយសារការរំហូតក្នុងអាងផ្ទុកទឹក, ស៊ីតុណ្ហភាពធ្លាក់ចុះក្នុងអំឡុងពេលរំហូរថយចុះ, ការប្រមូលផ្តុកធ្វើឱ្យកំហាប់កើនឡើងស្ទះមុខទឹក, អុកស៊ីសែនរលាយក្នុងទឹកធ្លាក់ចុះ, កើនកំរិតជាតិដែក និង ជាតិម៉ង់កាណែស? 	✓		អាចកើតមាន អំឡុងពេលប្រតិបត្តិគំរោង ។
<ul style="list-style-type: none"> ដីទំនាបលិចទឹកឡើងប្រៃ និងការជ្រាបចូលទឹកប្រៃទៅមាត់ពាម និងផ្នែកខាងលើ? 		✓	
<ul style="list-style-type: none"> ថយចុះតំបន់វាលទំនាបកសិកម្ម? 	✓		ដឹកសិកម្មមួយចំនួនធំរបស់ឃុំស្រែគរ ឃុំតាឡាត និងឃុំ ក្បាលរមាសនឹងត្រូវលិចលង់ក្នុងអាង ។
<ul style="list-style-type: none"> ការបង្ក ឬការកើនឡើងជម្ងឺកើតដោយសារទឹក ឬជម្ងឺឆ្លងដោយសារទឹក? 	✓		អាងផ្ទុកទឹកធំ ជាមួយនឹងទឹកហ្នឹងអាចកើតមានជម្ងឺ និង ជំរកសត្វផ្សេងៗទៀត ខ្លះខ្លះនៅក្នុងដំណាក់ កាលប្រតិបត្តិការគំរោង ។
<ul style="list-style-type: none"> កើនឡើងបញ្ហាបរិស្ថានពីការមិនអាចគ្រប់គ្រងបានចំពោះជនចំណូលស្រុកមកក្នុងតំបន់, ដោយសារការធ្វើផ្លូវចេញចូល និងខ្សែបញ្ជូនចរន្ត អគ្គិសនី? 	✓		អាចកើតឡើងបានប្រសិនបើការគ្រប់គ្រងមិនបានល្អពីអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងក្រុមហ៊ុនអភិវឌ្ឍន៍ ។

៦.១ ហេតុប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាន

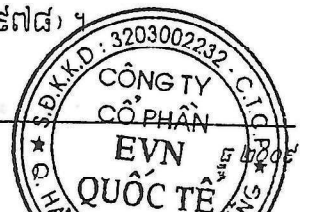
៦.១.១ ការរៀបចំប្លង់គម្រោង/ដំណាក់កាលមូលសាងសង់

ការជ្រើសទីតាំងគម្រោង

ទីតាំងទំនប់ដែលបានស្នើឡើងមានទីតាំងស្ថិតនៅតាមទន្លេសេសាន ១.៥ គ.ម ខាងក្រោមខ្សែទឹកនៃចំនុចប្រសព្វរបស់វាជាមួយនឹងទន្លេស្រែពកនៅក្នុងស្រុកសេសាន ខេត្តស្ទឹងត្រែង។ ខ្នងទំនប់ ត្រូវបានស្នើឡើងអោយមានកំពស់ ៨៣ ម (និរុំធៀបទឹកសមុទ្រ) ឬ ៤០ម ពីបាតទន្លេ និង មានប្រវែង ៨ គ.ម ដែលនឹងមានកើតចេញជាអាងស្តុកដែលមានផ្ទៃប្រហែល ៣៣.៥០០ ហិកតា ដែលនឹងបង្កការលិចលង់ដឹកសិកម្ម ដីព្រៃឈើ វាលស្មៅ ព្រៃឈ្មោះ និង ដីប្រើប្រាស់ផ្សេងទៀតក្នុងស្រុកសេសាន ជាពិសេសនៅក្នុងឃុំភ្នំក្រវាត់ ស្រែគរ តាឡាត់ និង ឃុំក្របីជ្រុង។ វានឹងត្រូវលិចលង់តាមដងទន្លេទន្លេសេសាន និងទន្លេស្រែពក (ប្រវែងប្រហែល ៣០គ.ម និង ៥០គ.ម) ។ ផ្ទៃអាងស្តុកទឹកសណ្តុកនៅក្នុងតំបន់បរិស្ថាននៃព្រៃស្តុតទន្លេមេគង្គក្រោម ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិថា កំពុងមានសារៈសំខាន់ជាសាកល។ គម្រោងក៏លាតសន្ធឹងផងដែរ នៅក្នុងតំបន់ដែលមានបក្សីសំខាន់ៗដែលបានចាត់ថ្នាក់ដោយអង្គការ BirdLife International ថាជាជំរកដែលមានបក្សីសំខាន់ ដែលទ្រទ្រង់នូវបក្សីកំរ កំរ និងពូជបក្សីដែលកំពុងគំរាមកំហែងមួយចំនួន។ តំបន់សំរាប់ការតាំងទីលំនៅសារជាថ្មីបួនកន្លែងនិងផ្ទៃដីសំរាប់ដាំដុះស្នើសុំ មានផ្ទៃប្រហែលជា ៥០០០ ហ.ត នឹងត្រូវផ្តល់អោយដល់សហគមន៍ដែលលិចលង់នូវផ្នែកខ្លះឬលិចទាំងស្រុងដោយអាងស្តុករបស់គម្រោង នឹងត្រូវទន្រ្ទានផងដែរនៅលើតំបន់ព្រៃឈើមួយចំនួន ដើម្បីយកដីប្រើប្រាស់ និងផ្លូវចេញចូល។ តំបន់ដែលត្រូវតាំងទីលំនៅសារជាថ្មីមួយមានទី តាំងនៅក្បែរទៅនឹងតំបន់ការពារសត្វព្រៃលំដាត់ (Lomphat Wildlife Sanctuary)។ ទីតាំងអាងស្តុកទឹក និងតំបន់លំនៅដ្ឋានដែលបានស្នើឡើង នឹងគ្របដណ្តប់នៅលើតំបន់មួយចំនួននៃព្រៃសម្បទាន និងដីសម្បទាន នៅក្នុងស្រុកសេសាន ដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតិរួចមកហើយ។

ដីនៅជុំវិញតំបន់គម្រោងមានលក្ខណៈជាផ្ទៃរាប ដែលធ្វើអោយផ្ទៃអាងដែលបានស្នើឡើងមានទំហំយ៉ាងធំ។ ដើម្បីកាត់បន្ថយអោយបានជាអប្បបរមានូវផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន និង សង្គម នោះកំពស់ទំនប់ត្រូវកាត់បន្ថយអោយបានអប្បបរមាតាមដែលអាចធ្វើបានផងដែរ។ ការកាត់បន្ថយកំពស់ទំនប់ត្រឹមពីរបីម៉ែត្រ ធ្វើអោយអាចកាត់បន្ថយបានយ៉ាងគួរអោយកត់សំគាល់នូវផ្ទៃដីលិចលង់ ដែលអាចការពារបានតំបន់ព្រៃឈើ ភូមិករ និង ការប្រើប្រាស់ដីផ្សេងៗការតាំងទីលំនៅសារជាថ្មីដែលមានខ្ពស់ធំ។ មានជម្រើសទីតាំងទំនប់ពីរកន្លែង ហើយការជ្រើសទីតាំងណាមួយនឹងបណ្តាលអោយមានផលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថានគួរអោយកត់សំគាល់ ប៉ុន្តែទីតាំងដែលនៅខ្សែទឹកលើទីតាំងទំនប់កាត់បន្ថយតិចតួចនូវទំហំអាង ហើយក៏អនុញ្ញាតិអោយមាននៅសល់ទឹកឆាមួយចំនួន ខាងក្រោមខ្សែទឹកសំរាប់ផ្តល់ទេសចរណ៍ ដូច្នេះទីតាំងទំនប់ដែលស្នើឡើងស្ថិតនៅខ្សែទឹកខាងលើ គឺជាទីតាំងដែលមានលក្ខណៈសំរាប់គម្រោង។

ជាងនេះទៅទៀត តំបន់គម្រោងមានភាពប្រថុយប្រផានជាមួយនឹងការរញ្ជួយដី យោងតាមលទ្ធផលនៃការសិក្សាភូគព្ភសាស្ត្រ បានរកឃើញថា តំបន់គម្រោងមានលក្ខណៈរញ្ជួយដី (ក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៨)។

> វិធានការបន្ធូរបន្ថយ

ជំរើសទំនប់នៅទីតាំងទី ១ ជាទីតាំងដែលមានលក្ខណៈសមស្រប ហើយកំពស់ទំនប់ត្រូវកាត់បន្ថយអោយបានអប្បបរមាតាមដែលអាចធ្វើបាន ដើម្បីកាត់បន្ថយបានផ្ទៃលិចលង់នៅកំរិតអប្បបរមានៃដីព្រៃឈើ ដឹកសិកម្ម ដីសម្បទាន ព្រៃសម្បទាន និង តំបន់លំនៅដ្ឋានរបស់ឃុំទាំងបួននៅក្នុងស្រុកសេសាន ។ ហេតុផលសំរាប់កំពស់អប្បបរមាចុងក្រោយរបស់ទំនប់ ហើយហេតុអ្វីបានជាវាមិនអាចធ្វើអោយបានទាបជាងនេះទៀតនោះ នឹងត្រូវបានផ្តល់អោយបានដឹងជាសាធារណៈនៅក្នុងការចនាប្តូរដំណើរការ ។

តំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មី ត្រូវជ្រើសរើសទំនប់កន្លែងណាដែលមានផលប៉ះពាល់លើធនធានសង្គម និងបរិស្ថានតិចតួចបំផុតនៅក្នុងតំបន់តាមតែអាចធ្វើទៅបាន ។ នឹងត្រូវគិតគូរបន្ថែមទៀត ចំពោះទីកន្លែងដែលបានស្នើឡើងសំរាប់ការតាំងទីលំនៅសារជាថ្មីតាមលក្ខខណ្ឌខាងលើ ជាពិសេសចំពោះកន្លែងដែលពួកគេងាយទន្ទ្រានលើតំបន់អេកូឡូស៊ីសំខាន់ៗ និងនៅជិតតំបន់ការពារ ។

ការរៀបចំចនាប្តូរ ត្រូវរួមបញ្ចូលកត្តាការពារព្រួយដីក្នុងតំបន់ ដើម្បីធានាបានភាពជាប់មាំនៃទំនប់ ។ ការធ្វើផែនការ និងការរៀបចំគំរោងថវិកា គឺជាការចាំបាច់សំរាប់ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ដល់អ្នករងគ្រោះ ប្រសិនបើបញ្ហាបាក់ទំនប់ដោយសារការព្រួយដីកើតឡើង ។

▪ ការចនាប្តូរ

ផ្អែកទៅលើរបាយការណ៍សិក្សាពិសិដ្ឋលទ្ធភាពគំរោង រោងចក្រវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២ និងត្រូវរៀបចំប្លង់សំរាប់នីវ៉ូទឹកផ្គត់ផ្គង់ពេញលេញ (FSL) នៅក្នុងអាងស្តុកនៅកំពស់ ៧៥ម (ធៀបនីវ៉ូទឹកសមុទ្រ) ។ ដូច្នោះអាងស្តុក នឹងត្រូវលិចលង់ផ្ទៃដីសរុប ៣០.៥៧៤ ហិ.ត ឬ ៣០៥.៧៤ គ.ម^២ ដែលនៅក្នុងផ្ទៃនោះរាប់បញ្ចូលទាំងដឹកសិកម្ម ដីព្រៃឈើ វាលស្មៅ ព្រៃឈ្មោះ និងផ្ទៃដីប្រើប្រាស់ផ្សេងៗទៀត ។ ផលប៉ះពាល់បរិស្ថានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទំហំអាងគឺ មានដឹកសិកម្ម និង ដីព្រៃឈើរាប់ពាន់ហិកតាដែលនឹងត្រូវខូចខាត និងបាត់បង់ ។ ជាមួយនឹង FSL ៧៥ម ផ្លូវ ជាតិលេខ ៧៧ នឹងត្រូវបានលិចបាត់អស់ប្រវែងប្រហែល ៧ គ.ម ក្នុងជំរៅ ០,៥-១,៤ ម ដែលស្របគ្នានេះស្ថានស្រែពកនឹងត្រូវលិចទាំងស្រុងនៅជំរៅប្រហែល ៩ម នៅក្រោមផ្ទៃទឹក ។

លើសពីនេះទៀតផ្នែកមួយចំនួនរបស់ភូមិក្នុងឃុំទាំងបួន (ភូក ស្រែគរ តាឡាត់ និង ក្បាលរោង) ក្នុងស្រុកសេសាននឹងត្រូវលិចលង់ ហើយចាំបាច់ត្រូវផ្លាស់ទីលំនៅទៅកាន់តំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មី ដែលនៅទីតាំងកំរិតទឹកក្នុងអាងដែលបានស្នើឡើងសំរាប់ FSL ៧៥ម ។ ជម្លោះដីធ្លីមួយចំនួន នឹងកើតឡើងរវាងទីតាំងដើម និងទីតាំងថ្មី ព្រៃសម្បទាន និង ដីសម្បទានដែលមានសិទ្ធិកាន់កាប់ស្របច្បាប់ ដូចមានបង្ហាញជូនក្នុងរូបភាពខាងលើ ។

> វិធានការបន្ធូរបន្ថយ

ការរៀបចំប្លង់គំរោងត្រូវកាត់បន្ថយជាអប្បបរមានូវកំពស់ទឹកលិចក្នុងអាងស្តុក ដើម្បីកាត់បន្ថយផ្ទៃលិច ។ ប្រសិនបើធ្វើបានដូចនេះ វាអាចកាត់បន្ថយ៖ ការធ្វើអោយខូចខាតព្រៃឈើ ការបាត់បង់ដឹកសិកម្ម ផ្ទៃលិចលង់ទីលំនៅថ្មី របស់ឃុំទាំងបួនក្នុងស្រុកសេសាន ផលប៉ះពាល់បរិស្ថានដីក្នុងឃុំទាំងបួន និង ព្រៃសម្បទាន ។

ប្រសិនបើធ្វើបានដូចនេះ វាអាចកាត់បន្ថយ៖ ការធ្វើអោយខូចខាតព្រៃឈើ ការបាត់បង់ដឹកសិកម្ម ផ្ទៃលិចលង់ទីលំនៅថ្មី របស់ឃុំទាំងបួនក្នុងស្រុកសេសាន ផលប៉ះពាល់បរិស្ថានដីក្នុងឃុំទាំងបួន និង ព្រៃសម្បទាន ។

គំរោងនឹងត្រូវសាងសង់ផ្លូវថ្មីនៅ ជុំវិញអាងស្តុក ដែលនឹងត្រូវបន្ថែមប្រវែងបន្ថែមចំងាយប្រហែល ៦០ គ.ម ពីទីតាំងទំនប់ ទៅកាន់ឃុំតាឡាត់ និងត ភ្ជាប់ ទៅកាន់ផ្លូវជាតិលេខ ៧៨ ចាស់ ។

ផ្លូវវាង និងការសាងសង់ស្ពានថ្មី គឺត្រូវអោយមានដើម្បីសងការបាត់បង់ផ្លូវ និងស្ពានដោយគំរោង ។ ក្រុមហ៊ុន ត្រូវធានារ៉ាប់រងសំរាប់ការចំណាយទាំងអស់ទៅលើការសាងសង់នេះ ហើយគុណភាពរបស់ផ្លូវ និងស្ពានត្រូវមានគុណ ភាពប្រហាក់ប្រហែល ឬ ប្រសើរជាងរបស់ដែលមានស្រាប់ ។

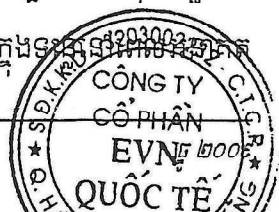
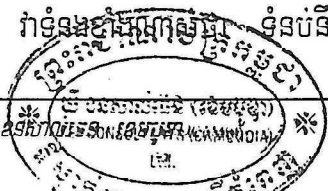
ផ្លូវវាងពីផ្លូវជាតិដែលកំណត់យក គួរត្រូវជ្រើសរើសនៅកន្លែងណាដែលមិនប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់ធនធានធម្ម ជាតិ និងសង្គម នៅក្នុងតំបន់ ។

■ **ទំនប់**

ទំនប់នីមួយៗដែលសាងសង់កាត់តាមទន្លេ នឹងមានផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងទៅលើការបំណាស់ទឹរបស់ត្រីឡើង និងចុះក្នុងទន្លេសេសាន និងទន្លេស្រែពក ។ ជំរើសទីតាំងរបស់ទំនប់ទាំងពីរនៅលើទន្លេសេសាន នឹងបញ្ឈប់ការផ្លាស់ទី របស់ត្រីនៅក្នុងទន្លេទាំងពីរ ពីព្រោះថានៅក្នុងរបាយការណ៍សិក្សាពីសមិទ្ធិលទ្ធភាពសំរាប់ប្លង់ទំនប់មិនមានបញ្ចូល រចនាសម្ព័ន្ធសំណង់ណាមួយសំរាប់ជាផ្លូវរបស់ត្រី ឬ វិធីសាស្ត្រផ្សេងទៀតដើម្បីការពារផលប៉ះពាល់ទៅលើត្រីនៅក្នុង ទន្លេសេសាន និងទន្លេស្រែពកឡើយ ។ ទោះបីជាមានរចនាសម្ព័ន្ធខុសគ្នាផ្សេងទៀតដែលបានស្នើឡើងក៏ដោយ ក៏រចនា សម្ព័ន្ធទាំងនេះ មិនអាចដឹងពីប្រសិទ្ធិភាពនៃការផ្លាស់ទីរបស់ត្រីបានឡើយ ។

យោងតាមការសិក្សាពីត្រីកាលពីមុនមកបានបញ្ជាក់ថា ទន្លេសេកុង សេសាន ស្រែពក ទន្លេសាប និង បឹងទន្លេសាប និងដីសណ្តរទន្លេមេគង្គ បង្កើតបានជាប្រព័ន្ធជីវិតដែលមានអន្តរទំនាក់ទំនងជាមួយគ្នា ។ ឧទាហរណ៍ របាយការណ៍ សិក្សាពីត្រីដោយ Baird et al., ២០០៣-២០០៤ បានបង្ហាញថា ត្រីសត្វៗផ្លាស់ទីពីបឹងទន្លេសាប (ទន្លេសាប) ទៅកាន់ទន្លេមេគង្គ ហើយពូជ Cyprinids ពីរប្រភេទ (ត្រីប៉ារ៉ា និង ត្រីប៉ាស៊ីអិ) ជាពូជដែលធ្វើបំណាស់ ទីជិតៗ និងពូជត្រីផ្សេងទៀតធ្វើបំណាស់ទីឆ្ងាយ ដែលមានប្រភពចាប់ពីបឹងទន្លេសាប និង ទន្លេសាប ។ ទន្លេស្រែពក អាចមានពូជត្រីចម្រុះច្រើនប្រភេទ ដោយសារមានអង្គរជ្រៅៗជាច្រើន ហើយមានរាំងនៃការធ្វើបំណាស់ទីតិចតួច ជាងនៅក្នុងទន្លេសេសាន និងទន្លេសេកុង ។ តាមជីវវិទូរៀតណាម បណ្ឌិត Ho Thanh Hai បង្ហាញថាមានពូជត្រី ច្រើនជាង ៥០ ប្រភេទ ពីទន្លេមេគង្គផ្លាស់ទីចុះឡើងទៅក្នុងប្រទេសរៀតណាមតាមទន្លេស្រែពក ដែលមានចំងាយ ផ្លូវលើសពី ៣០០ គ.ម ។

ដូចនេះទំនប់កាត់តាមទន្លេសេសាននឹងប៉ះពាល់មិនត្រឹមតែទៅលើត្រីនៅក្នុងតំបន់ប្រទេសកម្ពុជា តែនៅក្នុងខ្សែទឹកក្រោមរបស់ទន្លេមេគង្គ ដីសណ្តរទន្លេមេគង្គ ក៏ដូចជានៅក្នុងបឹងទន្លេសាបផងដែរ ។ វា បានប៉ាន់ប្រមាណថាមានពូជត្រីប្រហែល ៣២% ដែលចាប់បានក្នុងទន្លេសេសាន និង ទន្លេស្រែពក (ឬ ១៤% ប្រភេទត្រី ដែលបានកំណត់អត្តសញ្ញាណនៅក្នុងទន្លេទាំងនេះដោយអ្នកនេះទាក់ទងឃុំទាំងបួន) ផ្លាស់ទីឡើង និងចុះទន្លេកាត់ តំបន់គំរោង ។ វាទំនងខ្លាំងណាស់ថា ទំនប់នឹងបញ្ឈប់ដំណើរត្រីទាំងអស់ នេះឡើង/ចុះក្នុងទន្លេទាំងនេះ ។

ដែលប៉ះពាល់មិនត្រឹមតែទៅលើអេកូឡូស៊ីរបស់ទន្លេប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងទៅលើរបបអាហារ និង ជីវភាពរស់នៅរបស់មនុស្សប្រហែលជាង ៣០០០០នាក់ ដែលរស់នៅក្នុងភូមិនៅតាមទន្លេផ្នែកខាងលើខ្សែទឹករបស់ទីតាំងទំនប់ ។

> វិធានការបន្ថយបន្ថយ

សំណងប្រចាំឆ្នាំសមរម្យផ្នែកលើតំលៃរបស់ត្រីដែលបាត់បង់ នឹងត្រូវផ្តល់ដល់សហគមន៍ដែលរស់នៅតាមដងទន្លេសេសាន និង ទន្លេស្រែពក ដែលត្រូវបានទស្សន៍ទាយថានឹងទទួលបានផលប៉ះពាល់ដោយការបាត់បង់ត្រី ពីព្រោះប្រូតេអ៊ីនដែលបរិភោគប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ ប្រហែល ៩៥% គឺពីផ្នែកនៅលើត្រីដែលបានពីទន្លេ^១ ។ សំណងនឹងត្រូវបានផ្តល់អោយក្នុងន័យដូចផ្តើមកែលម្អជីវភាព ហើយសំណងប្រចាំឆ្នាំពេញលេញនឹងត្រូវផ្តល់អោយដោយក្រុមហ៊ុនអគ្គិសនីហូតដល់គេអាចឃើញថា ការផ្តួចផ្តើមជីវភាពនិមួយៗជោគជ័យ និងមាននិរន្តរភាពក្នុងជីវភាព ។ ការកំណត់នេះ នឹងត្រូវធ្វើឡើងដោយអ្នកវាយតម្លៃឯករាជ្យមួយ ។

កម្មវិធីទ្រទ្រង់ផ្នែកកសិកម្មដូចជា ការចិញ្ចឹមសត្វ (គោក្របី ជ្រូក មាន់ ពា) ការដាំដុះស្រូវ បន្លែ និង ដំណាំផ្សេងៗទៀត នឹងត្រូវផ្តល់ដល់អ្នកដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគំរោង ក្នុងរយៈពេលសមស្រប ដើម្បីអោយពួកគេមានលំនឹងផ្នែកជីវភាពរស់នៅបានដូចមុនមានគំរោង ឬប្រសើរជាងមុន ។ រយៈពេលគាំទ្រកម្មវិធីស្មើឡើងដល់ និង១០ឆ្នាំ ដែលមានទឹកប្រាក់សរុប ០,៦៥លាន ដុល្លារអាមេរិក ។

▪ ការសាងសង់ផ្លូវចូល

ការសាងសង់ផ្លូវចូល និង សំណង់ឆ្លងកាត់ផ្លូវ (ស្ពាន និង លូ) ទៅកាន់តំបន់គំរោង ចាំបាច់ត្រូវបញ្ចូលនៅក្នុងការរៀបចំប្លង់សំរិត។ សមាសធាតុបរិស្ថានមួយចំនួន នឹងត្រូវរងផលប៉ះពាល់ដោយសារការសាងសង់ផ្លូវ និង ការសាងសង់ស្ពានដោយសារ ចរាចរចុនធ្ងន់កើតពីការដឹកជញ្ជូនសំភារៈចូលទៅតំបន់គំរោង ការឆ្ការព្រៃសំរាប់ធ្វើផ្លូវចូលថ្មីទៅតំបន់គំរោង រណ្តៅដី សំលេង រំញ័រ ការផ្គុំផ្គង់ទឹកស្អាត និង ប្រព័ន្ធរំដោះទឹក។

ខ្សែផ្លូវនៃផ្លូវចេញចូលរបស់គំរោង នឹងបំបែកចេញពីផ្លូវជាតិលេខ ៧៨ ឬ ភ្ជាប់ពីផ្លូវភូមិភ្នក ទៅកាន់ទំនប់ និងតំបន់អាគារផលិតថាមពល។ ផ្លូវជាតិលេខ ៧៨ មិនទាន់ជាផ្លូវក្រាលកៅស៊ូនៅឡើយទេ ប៉ុន្តែវាស្ថិតនៅក្រោមការសិក្សាដោយក្រុមហ៊ុនចិន ដែលគេរំពឹងថានឹងធ្វើការស្តារផ្លូវនេះឡើងវិញនៅឆ្នាំក្រោយ។ ផ្លូវភូមិភ្នក គឺជាផ្លូវលំបាកមួយ ហើយដែលមានស្ថានភាពច្រើនមានទំហំតូចៗ និងមិនរឹងមាំ ហើយដែលប្រឈមនឹងការបាក់រលុយ ចុនស្រាល និងម៉ូតូប៉ុណ្ណោះនៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ។

ប្រសិនបើគំរោងនឹងជ្រើសរើសផ្លូវភូមិភ្នកដើម្បីធ្វើការកែលម្អ និងប្រើប្រាស់សេវា វាចូលទៅក្នុងតំបន់គំរោងនោះជំរើសនេះ នឹងបណ្តាលអោយមានផលប៉ះពាល់បរិស្ថានសង្គមយ៉ាងខ្លាំង បើប្រៀបធៀបទៅនឹងការសាងសង់ផ្លូវចូលគំរោង បំបែកចេញពីផ្លូវជាតិលេខ ៧៨ ។

➢ វិធានការបន្ធូរបន្ថយ

ផ្លូវចូលទីតាំងគម្រោង បំបែកចេញពីផ្លូវជាតិលេខ ៧៨ នឹងមានលទ្ធភាពច្រើនក្នុងទិដ្ឋភាព បច្ចេកទេស បរិស្ថាន និងសេដ្ឋកិច្ច ហើយនេះគឺជាជំរើសគួរអោយពេញចិត្ត ។

ក្រុមហ៊ុនគួរជ្រើសរើសបង្ក អោយបានសមស្របដើម្បីបន្ថយការខូចខាត ឬការបង្កគ្រោះថ្នាក់ ទៅនឹងធនធានធម្មជាតិដូចជា ព្រៃឈើ សត្វព្រៃ វារីសត្វ និង វារីរុក្ខជាតិ និងធនធានសង្គមក្នុងតំបន់ ។ ការវាយតម្លៃបរិស្ថាន និងត្រូវធ្វើសំរាប់ផ្លូវចេញចូល ដើម្បីសុំការយល់ព្រមរួមគ្នាជាមួយហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគម្រោងទាំងមូល ។

▪ ការដ្ឋានយកដី និងខ្សាច់

កន្លែងយកសំភារៈសាងសង់ ដី ថ្ម ខ្សាច់ នឹងមានបរិមាណធំធេង យោងតាមទំហំរបស់គម្រោង (ប្រវែងទំនប់មេមានប្រវែង ៨គ.ម កំពស់ជាង ៤០ម ពីបាតទន្លេ) ។

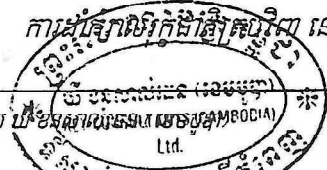
ផ្ទៃសំណង់ និងដីចាក់បំពេញច្រាំងទំនប់ នឹងត្រូវជ្រើសរើសពីតំបន់អាងស្តុកនៅខាងមុខទីតាំងទំនប់ ដូចបង្ហាញនៅក្នុងផែនទីគ្រោងរបស់គម្រោងក្នុងរបាយការណ៍សិក្សាពីសមិទ្ធិលទ្ធភាព។ ការដ្ឋានយកដី ថ្ម និងខ្សាច់ នឹងមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានតិចតួចដល់ធនធានធម្មជាតិ ដោយសារវាមានទីតាំងនៅក្នុងតំបន់អាងស្តុកទឹក និងជាប់ទំនប់ ដូចមានបង្ហាញនៅជំពូកទី៣។ ផលប៉ះពាល់សំខាន់ជាសក្តានុពលពីការងារនេះ មានការកាប់ព្រៃឈើ សំរាប់ការបើកការដ្ឋានយកដី ដី ខ្សាច់ ការបំផ្ទុះយកដី និង ការសាងសង់ ផ្លូវចេញចូល ។ ភាគច្រើននៃផលប៉ះពាល់គួរអោយបារម្ភគឺ សំណឹកដី ការកើត មានករដី សំលេងរំខាន រំញ័រ និង ការបំពុលខ្យល់ ។

➢ វិធានការបន្ធូរបន្ថយ

សកម្មភាពនៃការយកដី ដី និងខ្សាច់ ដូចជាការបំផ្ទុះ និង ការដឹកកាយគួរត្រូវកំណត់សំលេងរំខាន និងការបំពុលខ្យល់ ការបំពុលទឹក អោយស្របជាមួយនឹងបទដ្ឋានខ្យល់ និង សំលេងរបស់ក្រសួងបរិស្ថានក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

ប្រព័ន្ធរំដោះទឹកដែលមានស្រះរងកក នៅការដ្ឋានយកដី/ថ្ម នឹងត្រូវផ្តល់អោយដោយគម្រោង ដើម្បីការពារការហូរកកដីដោយរំហូរទឹកចូលទៅក្នុងទន្លេសេសាន ។ ផែនការត្រួតពិនិត្យសំណឹក និង កំទេចគំរាមរំខាននៃយកដី ដី ខ្សាច់ និងតំបន់គម្រោងទាំងមូល នឹងត្រូវរៀបចំដោយក្រុមហ៊ុន។ ផែនការនេះនឹងពិចារណាពីស្ថានភាព និង ឧបករណ៍ ដែលនឹងត្រូវប្រើប្រាស់អោយបានល្អិត (ឧទាហរណ៍ ប្រើក្រណាត់/ស្បែកបំបាត់ការចាក់ដី និងក្រណាត់) ដើម្បីការពារសំណឹកដី និង ត្រួតពិនិត្យកំទេចគំរាម ដូចជា៖

- ការពិនិត្យមើលស្ថានភាពច្រោះបាក់ដី
- ការពិនិត្យមើលការហូរកកដីចូលទៅប្រភពទឹក
- ការយកដីនិងថ្មជាថ្នាក់ៗដូចជាការបំពេញ
- ការដាំស្រូវលើកំដៅស្រែកស្រែ នៅពេលបណ្តាញការដ្ឋាននិរន្តរៗ

ជម្លោះដីធ្លី

អាងស្តុកដែលបានស្នើឡើងរបស់គំរោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២នឹងត្រូវលិចលង់ ដីសម្បទាន និង ព្រៃសម្បទានមួយចំនួនដែលមានអដ្ឋាប័ណ្ណត្រឹមត្រូវនៅក្នុងតំបន់ ហើយដែលកំពុងដំណើរការ។ អាងស្តុកនឹងលិចលង់ដីសម្បទានប្រាំកន្លែង និងព្រៃសម្បទានមួយកន្លែង នៅកំរិតខុសៗគ្នាអាស្រ័យតាម FSL របស់អាងស្តុក។ ដីសម្បទានមួយចំនួនផ្សេងទៀតនៅក្នុងតំបន់គំរោងកំពុងស្ថិតនៅក្នុងការរង់ចាំអដ្ឋាប័ណ្ណ។ ផ្ទៃដីសម្បទាន និង ព្រៃសម្បទានដែលលិចលង់ ជាមួយនឹងកំរិតកំពស់ទឹកក្នុងអាង FSL ៧៥ម មានបង្ហាញនៅក្នុងតារាងទី ៤៩។ រូបភាពទី ៣៤ បង្ហាញពីដី និង ព្រៃសម្បទាន ជាមួយនឹងឈ្មោះក្រុមហ៊ុន ផ្ទៃដីសរុប និង ទីតាំង។

តារាងទី ៤៩: ផ្ទៃដីសម្បទាន និងព្រៃសម្បទានដែលលិចលង់ជាមួយ FSL ៧៥ ម

ដីនិងព្រៃសម្បទាន	ឈ្មោះក្រុមហ៊ុន	ផ្ទៃដីលិចលង់, ហិកតា
ព្រៃសម្បទាន		
១.	Pheapimex	៣.៩៤០,២៣៥
ដីសម្បទាន		
១.	Grand Land Company	២.៩១១,៩១៧
២.	Siv Geach Agro-Industrial	១.៤៧៩,៥៥៧
៣.	Phumady Investment Group	១.៤៦៧,៥២២
៤.	Sopheak Nika Investment Agro-Industrial	៥១៦,៤៧៤
៥.	Sal Sophear Trade	៨៤,០៥៣
	សរុប	១០.៣៩៩,៧៥៨

វិធានការបន្តរបន្ថយ

ក្រុមហ៊ុនប្រតិបត្តិគំរោងរោងចក្រវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២ នឹងផ្តល់ព័ត៌មានអោយបានច្បាស់លាស់ពីតំបន់ដែលនឹងត្រូវលិចលង់ទៅក្រុមហ៊ុនដី និង ព្រៃសម្បទាននៅកំពុងពេលនៃការសិក្សាប្តូរដំណើរការរបស់គំរោង។

ក្រុមហ៊ុនប្រតិបត្តិគំរោងរួមជាមួយក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល និងត្រូវធ្វើការប្រយោជន៍ជាមួយស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវពីដីសម្បទាន និង ព្រៃសម្បទាន។ ឧទា. ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (MAFF) និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដើម្បីដោះស្រាយជម្លោះដីធ្លីមុនពេលសាងសង់គំរោង។

Company Name
Pheapimex
Sopheap Nika Investment Agro-Industrial
Siv Geach Agro-Industrial
Phumady Investment Group
Sal Sophear Trade
Green Land Company

Legend

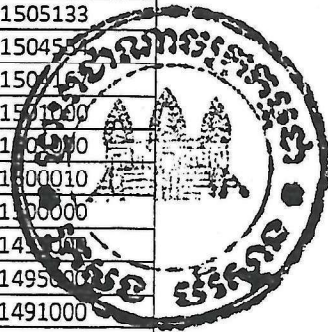
- Village Center
- Main Road
- Provincial Road
- Dam
- Stream
- River
- Green Land Company
- Pheapimex
- Phumady Investment Group
- Sal Sophear Trade
- Siv Geach Agro-Industrial
- Sopheap Nika Investment
- Water Level 75m (Area=38)

670000

50000

010300

No.	ឈ្មោះក្រុមហ៊ុន	ទិសដៅ	
		X	Y
1	Pheapimex	630718	1500958
		637726	1498241
		639064	1503103
		647135	1504363
		654280	1509343
		656012	1512807
		662882	1510603
2	Phumady Investment Group	644102	1494020
		644100	1498000
		641000	1498000
		641000	1502000
		649000	1502000
		649000	1504000
		651000	1504000
		656000	1508000
		656000	1511000
		661000	1511000
		661000	1509402
		663031	1509402
		663031	1504840
		660019	1505170
		656828	1503575
		656517	1502368
		650445	1498388
		649258	1495985
		648229	1495527
		3	Siv Geach Agro-Industrial
647435	1494552		
648285	1495482		
649072	1495789		
650465	1498343		
656463	1502187		
656734	1503366		
660023	1505133		
664762	1504555		
665211	1500000		
664705	1500000		
659354	1500010		
659354	1500010		
657000	1500000		
657000	1495000		
658000	1495000		
658000	1491000		
657000	1491000		
657000	1489141		
656335	1489144		
653499	1489522		
653365	1490794		
649817	1492769		
649817	1492769		
649817	1492769		

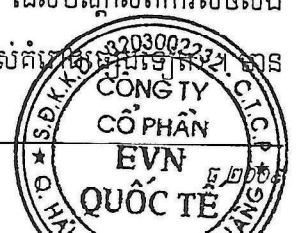

No.	ឈ្មោះក្រុមហ៊ុន	និយាមកា	
		X_	Y_
4	Sopheak Nika Investment Agro-Industrial	623000	1491000
		622881	1486514
		625023	1486115
		627610	1485100
		628730	1483563
		631021	1482815
		631000	1485000
		636000	1485000
		635978	1483025
		638609	1483314
		645586	1491000
		634000	1491000
		634000	1486000
		630000	1486000
5	Grand Land Company	623989	1493002
		623989	1497063
		627999	1497063
		631000	1499000
		633977	1500037
		639810	1497110
		640915	1495670
		641913	1494183
		644873	1493587
		645000	1490998
6	Sal Sophear Trade	637027	1491001
		637027	1493002
		641736	1486564
		642936	1488030
		644462	1489248
		645477	1490089
		645477	1486097
		641736	1486097

Map Datum: Indian_1960_UTM_Zone_48N

▪ ការតាំងទីលំនៅសារថ្មី

ដោយផ្អែកតាមការអង្កេតផ្ទាល់នៅទីវាល និង ការវាស់ស្ទង់មតិដោយក្រុមសិក្សាអំពីការប៉ះពាល់បរិស្ថាន ក្នុងខេត្តក្រចេះ ដល់ ខែមេសា ២០០៨ បង្ហាញថាចំនួនគ្រួសារដែលនឹងទទួលបានផលប៉ះពាល់ដោយគំរោង ២១៧៧ ប៉ូមនស្ស ដែលនឹងរងផលប៉ះពាល់ (APs) មានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ទោះបីជាក្នុងជំរើសទីតាំងទំនប់បង្កើន ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទសាងសង់ជាមួយ FSL ៧៥ម ក៏ដោយ ។ គំរោងនឹងធ្វើអោយខូចខាតផ្ទះសំបែង សួនដំណាំ ដីស្រែ ទីតាំង ដីលំនៅដ្ឋាន សំភារៈផ្គត់ផ្គង់ទឹក (អណ្តូងទឹក) និងទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀតរបស់គ្រួសារជាច្រើន ព្រមទាំងទីធ្លានិងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គ្រួសារ គមនីផងដែរដូចជា សាលារៀន វត្តភារាម ទីកន្លែងសក្ការៈបូជា និងទីកន្លែងផ្សេងទៀត ដែលបណ្តាលពីការលិចលង់នៃអាង និងពីគ្រោងបង្ករបស់គំរោង (ទីតាំងទំនប់ អាគារប្រតិបត្តិការ និង សមាសធាតុ របស់គំរោងបង្កើនទំនប់) បាន

ប្រជាជនប្រហែល ៥០០០នាក់ ឬជាង ១០០០គ្រួសារ និងត្រូវរងផលប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ ដោយការលិចលង់នៃអាងស្តុកជាមួយនិងកំពស់ទឹក FSL ៧៥ម។ លើសពីនេះទៀតប្រជាជននៅក្នុងតំបន់ គម្រោងភាគច្រើនជាក្រុមជនជាតិផ្សេងៗ រួមមាន ភ្នំ កាវ៉ែត ចារ៉ាយ ត្រឹង ព្រៅ និង ខ្មែរលាវ។ ហេតុដូចនេះការ ផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅសំរាប់ប្រជាជនទាំងនេះ ជាបញ្ហាយ៉ាងចំបងដែលត្រូវពិចារណានូវការរៀបចំ និង ការរចនាបង្អង់គម្រោង ។

តារាងទី ៥០a និង ៥០b បង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថាគម្រោងនិងប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ដល់សហគមន៍ទាំងបួននៅក្នុងស្រុកសេសាន។ នៅក្នុងឃុំស្រែគរ អ្នកភូមិ ១០០% និងត្រូវទទួលរងផលប៉ះពាល់ និង បាត់បង់ទ្រព្យសម្បត្តិពួកគេជាមួយបង្អង់គម្រោង ដែលមាន FSL ៧៥ម។ ឃុំនេះនឹងត្រូវលិចលង់ ១០០% ផងដែរ ទោះបីជាមួយកំរិត FSL ៧០ម ក៏ដោយ ។ ឃុំក្បាលរមាស គឺជាឃុំទីពីរដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរ និងត្រូវខូចខាតដោយគម្រោង: គ្រួសារប្រហែល ៨៩% នៃគ្រួសារសរុបដែលនឹងត្រូវបាត់បង់ផ្ទះ និង ទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត របស់ពួកគេជាមួយ FSL ៧៥ម ហើយមានគ្រួសារប្រហែល ៣៣% នឹងត្រូវទទួលរងការខូចខាតផ្ទះសំបែង និងទ្រព្យសម្បត្តិជាមួយនិង FSL ៧០ម។ គ្រួសារសរុប ៤១% ក្នុងឃុំតាឡាត់ នឹងត្រូវបាត់បង់ផ្ទះ និង ទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀតជាមួយ FSL ៧៥ម។ មានគ្រួសារមួយចំនួននៅក្នុងឃុំភ្នំដែលចាំបាច់ នឹងត្រូវប្តូរទីតាំងផ្ទះផងដែរអាស្រ័យដោយគម្រោង ។

វាក្មេងអោយកត់ចំណាំផងដែរថាជាមួយនិងទំនប់ដែលមានកំរិត FSL ៧០ម មានគ្រួសារ ១០០%នៅក្នុងឃុំស្រែគរ និង ៣៣% នៃគ្រួសារនៅក្នុងឃុំតាឡាត់ នឹងចាំបាច់ត្រូវធ្វើការផ្លាស់ទីលំនៅទៅកាន់តំបន់ដែលត្រូវតាំងទី លំនៅថ្មី។ ប៉ុន្តែចំនួនគ្រួសារដែលនៅសេសសល់នឹងត្រូវប្រឈមមុខទៅនឹងគ្រោះថ្នាក់ខ្ពស់ពីទឹកលិច ដែលមានក្នុងអាងលើសកំរិត ឬទឹកជំនន់នៅក្នុងទន្លេស្រែពក និងសេសាននៅចុងរដូវវស្សា។ នៅខែសីហា ២០០៧ សហគមន៍នៅ តាមដងទន្លេស្រែពក រាប់បញ្ចូលទាំង ឃុំក្បាលរមាសត្រូវបានលិចលង់ដោយទឹកជំនន់មានកំពស់ប្រហែល ៧៦ ម ប្រៀបធៀបទៅនិងនិរ្តិយជ្យមទឹកសមុទ្រ ហើយនិរ្តិយដែលខ្ពស់របស់តំបន់លំនៅដ្ឋានដែលមានស្រាប់នៅក្នុងឃុំក្បាល រមាសមានប្រហែល ៧៥ម រយៈពេលជន់លិចមានប្រហែលមួយសប្តាហ៍ ដោយពុំទាន់មានទំនប់ ឬរាំងណាមួយ កាត់តាមទន្លេខាងក្រោមទេ។ ប្រសិនបើ រោងចក្រវារីអគ្គិសនីទន្លេសេសានក្រោមទី២ត្រូវបានធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍ នោះរយៈពេលជន់លិចនៅខ្សែទឹកខាងលើនៃទីតាំងទំនប់ នឹងមានរយៈពេលយូរជាងទឹកជំនន់ដែលធ្លាប់មានកន្លងមក ។

ជាងនេះទៅទៀត តំបន់ស្នើសុំសំរាប់ការតាំងលំនៅសារជាថ្មីសំរាប់ប្រជាជន នឹងបង្កផលប៉ះពាល់ដល់តំបន់ព្រៃសម្បទាន។ តំបន់ដែលស្នើសុំនៅក្នុងផ្នែកខាងជើងទន្លេសេសាន នឹងមានជម្លោះជាមួយក្រុមហ៊ុនព្រៃសម្បទាន។ តំបន់លំនៅដ្ឋានដែលបានស្នើនៅជើងទី ១ សំរាប់ភូមិក្បាលរមាសនឹងត្រូវប៉ះពាល់ដល់ដីសម្បទានរបស់ក្រុមហ៊ុន ស៊ី ហិច។ តំបន់លំនៅដ្ឋានដែលបានស្នើឡើងនៅជើងទី២ សំរាប់ភូមិក្បាលរមាស នឹងត្រូវប៉ះពាល់ដល់ព្រៃសត្វរដូវប្រាំងនៅជិតបឹងនេះ។

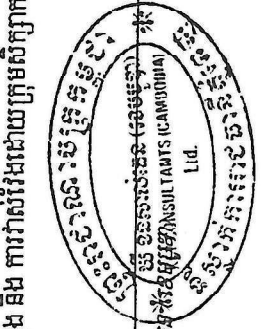
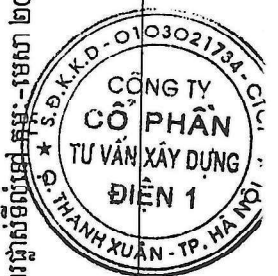
តំបន់ដែលបានស្នើសុំសំរាប់ការផ្លាស់ទីលំនៅរបស់ភូមិស្រែស្រណុក ជាពិសេសជើងទីតាំងទី ២ ប៉ះពាល់ដល់ជីវកម្មព្រៃដែលស្ថិតនៅក្រោមកម្មវិធីសិក្សារបស់ WWF។ លើសពីនេះទៀត ផ្លូវវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២ ៧៨ នៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះគឺ កំពុងកាត់តាមតំបន់ជើងទី២ ដែលនាំអោយមានផលប៉ះពាល់គួរអោយកត់សម្គាល់ សំរាប់ជីវកម្មព្រៃនៅក្នុងតំបន់នេះ ។

តារាងទី ៥០a: គ្រួសារ និង ប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ (ឆ្នាំ ២០០៧)

ល.រ	ឃុំ និងភូមិ	សរុប			ប៉ះពាល់ដោយគំរោង						
		គ្រួសារ	នាក់	%	FSL ៧០៥			FSL ៧៥៥			
					PAH	APs	%	PAH	APs	%	
១	ឃុំក្បាលរមាស	៤៧០	២១៩១	៣៣	១៥៧	៧៦៨	៤១៩	៤១៩	១៥៧	៤១៩	១៥៧
១.១	ភូមិក្របីជ្រុង	១៥៦	៨៥៤	០	០	០	០	០	០	០	០
១.២	ភូមិក្បាលរមាស	១១៧	៥៦៥	០	០	០	០	០	០	០	០
១.៣	ភូមិស្រែសណ្តក	១០៥	៥៤១	១០៥	៥៤១	១០០	១០៥	៥៤១	១០៥	៥៤១	១០០
១.៤	ភូមិក្របី	៤៨	២២៧	៤៨	២២៧	១០០	៤៨	២២៧	៤៨	២២៧	១០០
២	ឃុំតាឡាត់	៦៤៨	២៨៩២	០	០	០	០	០	០	០	០
២.១	ភូមិខ្សាច់ថ្មី	២៦៧	១២២៥	០	០	០	០	០	០	០	០
២.២	ភូមិស្វាយរៀង	២៥៦	១១៥៣	០	០	០	០	០	០	០	០
២.៣	ភូមិរំពាត់	៥៣	១៥២	០	០	០	០	០	០	០	០
២.៤	ភូមិតាឡាត់	៧២	៣១៨	០	០	០	០	០	០	០	០
៣	ឃុំស្រែអម	៣៣២	១៤១៨	១០០	៣៣២	១៤១៨	៣៣២	១៤១៨	៣៣២	១៤១៨	១០០
៣.១	ភូមិស្រែអម	១៧៣	៧១៥	១០០	១៧៣	៧១៥	១៧៣	៧១៥	១៧៣	៧១៥	១០០
៣.២	ភូមិស្រែអរកែវ	១៥៥	៦៦៥	១០០	១៥៥	៦៦៥	១៥៥	៦៦៥	១៥៥	៦៦៥	១០០
៤	ឃុំក្រវាត់	២៦៤	១១១៣	៣	៧	២៩	៧	២៩	៧	២៩	៣
៤.១	ភូមិក្រវាត់	១៨៨	៨២៤	៤	៧	២៩	៧	២៩	៧	២៩	៤
៤.២	ភូមិក្រវាត់	៦៦	២៨៩	០	០	០	០	០	០	០	០
	សរុប	១៧១៤	៧៦១៤	៣៧០	៤៥៦	២២១៤	៤៥៦	២២១៤	៣៧០	៤៥៦	៣៧

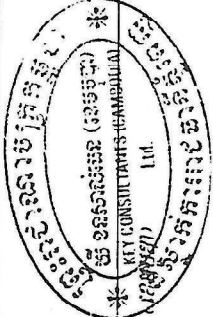

ប្រតិភូ: ការវិនិយោគសាងសង់ស្រះទឹកស្រាប និង ការវាស់វែងដោយក្រុមសិក្សាការវាស់វែងទឹកស្រាប-មេសា ២០០៨

តារាងទី ៥០៦: គ្រួសារ និង ប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ (ប៉ាន់ទុកសំរាប់ឆ្នាំ ២០១១)

ល.រ	ឃុំ និងភូមិ	Investigation		Actual state at 75 m		Actual state -2008		Forecast- 2011	
		HH	Person	HH	Person	HH	Person	HH	Person
១	ឃុំក្បាលរមាស	៤៧០	២១៩១	២៦៧	១ ៣០៦	៤១៩	១៩៤៤	៦២៦	២ ៦៤៤
១.១	ភូមិក្របីជ្រៃ	១៩៦	៨៥៤			១៨៦	៨០៣	២៧៧	១ ០៩២
១.២	ភូមិក្បាលរមាស	១១៧	៥៦៥	១១០	៥៣៨	១១០	៥៣៨	១៦៤	៧៣២
១.៣	ភូមិស្រែស្រណុក	១០៥	៥៤១	១០៥	៥៤១	១០៥	៥៤១	១៦៣	៧៣៦
១.៤	ភូមិច្របំ	៤៨	២២៧	៤៨	២២៧	១៤	៦២	២១	៨៤
២	ឃុំតាឡាត់	៦៤៨	២៨៩២			២៦៧	១ ២២៩	៣៨៨	១ ៦១១
២.១	ភូមិខ្សាច់ថ្មី	២៦៧	១២២៥			២៦៧	១ ២២៥	៣៨៨	១ ៦១១
២.២	ភូមិស្វាយរៀង	២៥៦	១១៥៣						
២.៣	ភូមិរំពាក់	៥៣	១៩២						
២.៤	ភូមិតាឡាត់	៧២	៣១៨						
៣	ឃុំស្រែករ	៣៣២	១៤១៨	៣៣២	១ ៤១៨	៣៣២	១ ៤១៨	៤៩៥	១ ៩២៨
៣.១	ភូមិស្រែករមួយ	១៧៣	៧១៩	១៧៣	៧១៩	១៧៣	៧១៩	២៥៨	៩៧៨
៣.២	ភូមិស្រែករមួយ	១៥៩	៦៩៩	១៥៩	៦៩៩	១៥៩	៦៩៩	២៣៧	៩៥១
៤	ឃុំភ្នំកំ	២៦៤	១០៩២	៧	២៩	៧	២៩	១០	៤០
៤.១	ភូមិភ្នំកំ	១៨៨	៨២៤	៧	២៩	៧	២៩	១០	៤០
៤.២	ពាមពឹង	៦៨	២៦៨	០	០	០	០	០	០
	សរុប	១៦៣៨	៦០៦៦	៦០៦	២ ៧៥៣	១ ០២៥	៤ ៦២០	១ ៥២៩	៦ ២២៤

➢ វិធានការបន្ថយបន្ថយ

កន្លែងតាំងទីលំនៅនៅទីធ្លីចាំបាច់ត្រូវបង្កើតឡើងនៅទីតាំងដែលសមរម្យ ហើយដែលមានទំហំសមស្របសំរាប់ ចំនួនប្រជាជនដែលត្រូវផ្លាស់ប្តូរ ហើយត្រូវមានគុណភាពសមមូល ឬ ប្រសើរជាងអ្វីដែលពួកគេកំពុងមាននៅពេល បច្ចុប្បន្ន ។ តំបន់តាំងទីលំនៅទីធ្លីនឹងត្រូវមានទីតាំងនៅកន្លែងដែលមិនមានផលប៉ះពាល់អាក្រក់ទៅលើធនធានធម្មជាតិ និង ធនធានសង្គមដែលកើតឡើង ។

← ទីធ្លី (ទីធ្លី)

សកម្មភាពផ្លាស់ទីលំនៅត្រូវធ្វើដោយមានការពិភាក្សាដោយសន្តិវិធីជាមួយប្រជាជនដែលត្រូវធ្វើការផ្លាស់ប្តូរ ទីលំនៅ ដោយមានការវាស់វែងត្រឹមត្រូវពីទ្រព្យសម្បត្តិដែលប៉ះពាល់ និងសំណងដោយសមហេតុផលដែលឆ្លើយតប ទៅនឹងតំលៃពិតប្រាកដនៅក្នុងទីផ្សារតំបន់ ។ ផែនការសកម្មភាពនៃការតាំងទីលំនៅសារជាថ្មី ត្រូវអោយមានភាព លំអិតច្បាស់លាស់លើតំបន់ដែលត្រូវតាំងទីលំនៅសារជាថ្មី ពីហេតុផលសំរាប់ទីតាំងរបស់ពួកគេ ហើយថាតើការផ្លាស់ ទីលំនៅនឹងកើតឡើងដោយរបៀបណា និងនៅពេលណា ។ សំណងយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព នឹងត្រូវធ្វើដល់ប្រជាជន ដែលទទួលបានផលប៉ះពាល់មុនពេលសកម្មភាពសាងសង់ចាប់ផ្តើមឡើង ។

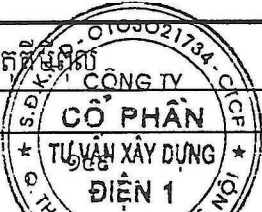
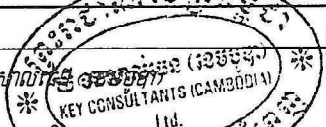
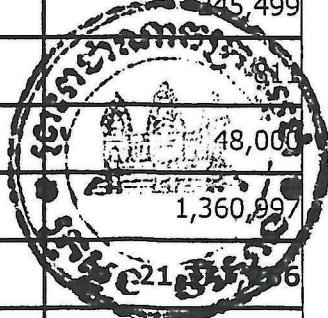
← ទីធ្លី (ទីធ្លី)

លើសពីនេះទៀតសំណង និង សកម្មភាពផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅនឹងត្រូវអនុវត្តអោយស្របទៅតាមលទ្ធផលនៃការ សិក្សាដែលមានពណ៌នាយ៉ាងលំអិតនៅក្នុងរបាយការណ៍ផែនការនៃការតាំងទីលំនៅសារជាថ្មី សំរាប់គម្រោងវារីអគ្គិសនី សេសានក្រោមទី២ (របាយការណ៍ដោយឡែកដែលរៀបចំដោយ ក្រុមសិក្សា PECC-1, May 2009) ។

← ទីធ្លី (ទីធ្លី)

តារាង ៥០c: សង្ខេបអំពីតំលៃសំរាប់រៀបចំការតាំងទីលំនៅសារជាថ្មី

ល.រ	ការពិពណ៌នា	សរុប
I	សំណង	10,136,120
1	ទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទះសំបែង	3,968,526
2	ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុនដី និងព្រៃឈើសម្បទាន	4,456,787
3	ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កងវរៈសេនាតូចលេខ ៤២១	55,500
4	ទ្រព្យសម្បត្តិវត្តអារាម	245,499
5	សំណង់ធារាសាស្ត្រ	
6	ស្ថានីយ៍ទូរគមនាគមន៍	48,000
7	ដី (តំលៃដីខុសគ្នារវាងដីរងផលប៉ះពាល់ និង ដីតាំងទីលំនៅសារជាថ្មី)	1,360,997
II	ការគិតគូររៀបចំ និងសាងសង់សរុបនៅលើតំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មី	21,336,366
1	សំណងសំរាប់តំលៃវិនិយោគនៃសកម្មភាពអភិវឌ្ឍនានាដែលប៉ះពាល់ដោយគម្រោង	654,141
2	ការដោះម៉ឺន និង គ្រាប់ម៉ឺនទាន់ផ្ទះ	5,380,464
3	ស្វែងរក និង ធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មសំណងធារាសាស្ត្រ	300,432

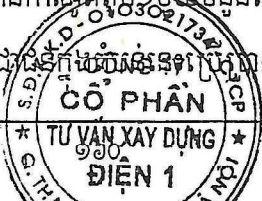
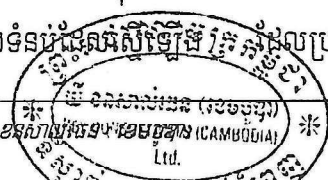
4	ធ្វើផែនទីឋានលេខា	898,042
5	ការអ្នករៀនព្រមព្រៀងសាងសង់តំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មី	2,500,000
6	ការរុះរើលើផ្ទៃដី (Raze to the ground)	381,785
7	សំណង់នៅតាមវាល (Field construction)	3,165,091
III	ជំរើសនានាសំរាប់ការតាំងទីលំនៅសារជាថ្មី (Alternating Resettlement)	60,606
IV	ប្រាក់ឧបត្ថម្ភ (Allowances)	1,978,719
1	ប្រាក់ឧបត្ថម្ភធ្វើដឹកជញ្ជូន (Transport allowance)	154,900
2	ប្រាក់ឧបត្ថម្ភចំណីអាហារ/ការរស់នៅ (Food/living allowance)	905,309
3	ប្រាក់ឧបត្ថម្ភការថែទាំសុខភាព (Health care allowance)	15,290
4	ប្រាក់ឧបត្ថម្ភលើការដុតបំភ្លឺ (Lighting allowance)	275,220
5	ប្រាក់ឧបត្ថម្ភលើការដាំដុះ (Cultivated allowance)	312,200
6	ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសំរាប់ភូមិប៉ះពាល់មិនផ្ទាល់ (Allowance for [indirect affected])	10,000
7	ប្រាក់កំរៃសំរាប់ការផ្លាស់ទីលំនៅតាមកាលវិភាគ (Incentive for displacement)	305,800
សរុបលើផ្នែកតាំងទីលំនៅសារជាថ្មី I+II+III+IV		33,552,711
8	តំលៃសិក្សា និង គូសប្លង់ (2%) (Design and study cost)	671,054
9	តំលៃរដ្ឋបាលលើការតាំងទីលំនៅថ្មី(13%)(Resettlement administrative cost)	4,361,852
10	កម្មវិធីស្តារប្រាក់ចំណូល (7%) (Income Restoration Program)	2,348,690
11	ចំណាយមិនបានព្រៀងទុក (15%)	5,032,907
សរុបរួម (GRAND TOTAL)		45,967,213

៦.១.២ ជំនាក់គ្នាសរុបសង្ខេប

a) ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើធនធានរូបសាស្ត្រ

- ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើរបបជលសាស្ត្រ

ការទឹកនៅក្នុងខ្សែទឹកក្រោមរបស់ទន្លេសេសាននឹងត្រូវផ្លាស់ប្តូរដោយសារការសាងសង់ និងប្រតិបត្តិការអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២។ ការសាងសង់/ការស្តារឡើងវិញផ្លូវចូលទៅកាន់តំបន់គំរោង អាចបង្កឱ្យមានការប្តូរទិសទឹកពីធម្មជាតិក្នុងតំបន់ផងដែរ។ មានការព្រួយបារម្ភចំពោះផលប៉ះពាល់ទៅលើធនធានរូបសាស្ត្រកាត់តាមទីតាំងទំនប់ដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់នេះប្រសិនបើការសាងសង់សំរាប់ការសាងសង់អគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២។

ពីភូមិមួយទៅភូមិមួយទៀត និងជួនកាលទៅកាន់ទីរួមខេត្តស្ទឹងត្រែង ហើយរយៈពេលនៃការសាងសង់ទំនប់អាចរំខានដល់សកម្មភាពនាវាចរណ៍។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ផលប៉ះពាល់ទៅលើរបបជលសាស្ត្រនៃទន្លេសេសាន មានបរិមាណតិចតួច បើប្រៀបធៀបទៅនឹងដំណាក់កាលប្រតិបត្តិ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតការធ្វើនាវាចរណ៍មានតិចតួច និងធ្វើទៅបានតែទូកម៉ាស៊ីនតូចៗប៉ុណ្ណោះ ។

➤ វិធានការបន្ថយ

ការសាងសង់ប្រឡាយវាំងនៅទីតាំងទំនប់ នឹងត្រូវផ្តល់អោយដោយមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់អាចបង្ករបរិមាណទឹកបញ្ចេញទៅខ្សែទឹកក្រោម ជៀសវាងការផ្លាស់ប្តូរធារទឹកធំធេងនៅក្នុងទន្លេ ហើយប្រឡាយនេះអាចអោយគេប្រើប្រាស់ជាបណ្តោះអាសន្នសំរាប់ទូក កាណូតដែលធ្វើនាវាចរណ៍នៅក្នុងទន្លេនេះ ។

ត្រូវផ្តល់ប្រព័ន្ធរំដោះទឹកអោយបានគ្រប់គ្រាន់នៅតាមផ្លូវចេញចូលទៅកាន់តំបន់គំរោង ដែលមិនរាំងដល់វិហារទឹក ឬ ការបញ្ចេញការបំពុល/កករដីចូលទៅក្នុងផ្លូវទឹក ។

▪ ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើគុណភាពទឹក

គុណភាពទឹកនៅផ្នែកខ្សែទឹកខាងក្រោមទីតាំងទំនប់ក្នុងទន្លេសេសាន នឹងត្រូវថយចុះក្នុងដំណាក់កាលសាងសង់ដោយសារការកាប់ព្រៃឈើ ការលើកដី ការចោលកាកសំណល់ចូលទៅក្នុងទឹកទន្លេ ឬ ចូលទៅក្នុងទីវាលចំហរដែលនៅក្បែរនោះ ជាពិសេសការកំពប់ប្រេងឥន្ធនៈ ប្រេងរ៉ែអិល និងសារធាតុពុលផ្សេងទៀតពីគ្រឿងចក្រ/រថយន្តបំរើអោយការសាងសង់ និងការងារសំណង់ ។ ការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់របស់មនុស្សមិនបានត្រឹមត្រូវចេញពីកម្មករគំរោងក៏អាចផ្តល់នូវកំរិតបំពុលយ៉ាងខ្ពស់នៅក្នុងទន្លេ ហើយអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាពសាធារណជន ជាពិសេសប៉ះពាល់ទៅលើប្រជាជនដែលប្រើប្រាស់ទឹកនៅខ្សែទឹកខាងក្រោមដែលរាប់បញ្ចូលទាំងនៅទីក្រុងស្ទឹងត្រែងផងដែរ ។

កំរិតខ្ពស់នៃភាពល្អក់ ឬកករទឹក និង កាកសំណល់ដែលអណ្តែត ដូចជាស្លឹក/មែកឈើ និងបណ្តាលអោយកំរិតរលាយអុកស៊ីសែនចុះទាបនៅក្នុងទឹកទន្លេ ហើយភាពល្អក់ខ្ពស់ និងកាកសំណល់អណ្តែតដូចជាកក់ និងល្បប់/ភាគល្អិតដែលអណ្តែត កើតពីការខូចដី/ថ្មនៅក្នុងពោះទន្លេ បង្កអោយអុកស៊ីសែនរលាយមានកំរិតទាបនៅក្នុងទឹក ។ កំរិតទាបដែលមានផ្ទុកនៅក្នុងទឹកនឹងកើតមានក្នុងចំងាយយ៉ាងវែង ដោយសារទន្លេសេសានមានល្បឿនហូរជាមធ្យម ៣ ម៉ែត្រ/វិនាទី ។ គុណភាពទឹកមិនល្អណាមួយ (ភាពល្អក់ខ្ពស់ មានកករ ការបំពុលពីប្រេង និង ខ្លាញ់) នឹងប៉ះពាល់ជាចំបងទៅលើជីវិតនៅក្នុងទឹក និង អ្នកប្រើប្រាស់នៅខ្សែទឹកក្រោមនៃតំបន់គំរោង ។

ភាពថយថយគុណភាពទឹកទន្លេនៅក្នុងកំឡុងពេលសាងសង់ និងប៉ះពាល់ដល់ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតដ៏រស់សហគមន៍នៅខ្សែទឹកខាងក្រោម ដូចជាឃុំភ្នំកក់ ក៏ដូចជាការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតនៅទីរួមខេត្តស្ទឹងត្រែង ។ សហគមន៍ដែលស្ថិតនៅខែទឹកក្រោមនឹងត្រូវចំណាយពេល និងលុយកាក់កាន់តែច្រើនឡើងសំរាប់ការធ្វើប្រព័ន្ធប្រព្រឹត្តិការណ៍/សម្រុះសម្រួលជាពិសេសរដ្ឋាករទឹកនៅក្នុងទីរួមខេត្តស្ទឹងត្រែង ។

ប្រជាជនដែលប្រើប្រាស់ទឹកទន្លេសេសាន ដោយមិនបានធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម/សំអាតទឹក ជាពិសេសប្រជាជននៅក្នុងឃុំភ្នក
ដែលមានជម្ងឺមួយចំនួនពីប្រភពទឹកប្រើប្រាស់ដែលមិនបានធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម/សំអាត ឧទាហរណ៍៖ ជម្ងឺស្បែក និង ជម្ងឺភ្នែក
ជម្ងឺរាត ។ល។

ភាពថមថយគុណភាពទឹកណាមួយក៏នឹងប៉ះពាល់ផងដែរដល់ទឹកនៅភូមិភ្នក ដែលមានអ្នកទេសចរណ៍ក្នុង
ស្រុកមកលេងកំសាន្ត/លំហែ។ កំរិតល្អក់ និង កករទឹកដែលមានកំរិតខ្ពស់នឹងបញ្ឈប់អ្នកទេសចរណ៍ភាគច្រើន ដែល
មកលេងនៅតំបន់នេះ ដោយការមើលឃើញមិនផ្ទាល់ និងការបារម្ភចំពោះសុខភាពស្បែក ភ្នែកជាដើម។

> វិធានការបន្ថយបន្ថយ

ការកាប់ព្រៃឈើ និង ការងារលើកដីត្រូវធ្វើនៅរដូវប្រាំងដើម្បីកាត់បន្ថយសំណឹកដី និង ការហូរកាក
សំណល់ចូលទៅក្នុងទន្លេ។ ប្រសិនបើការសាងសង់មិនទាន់ចប់នៅក្នុងរដូវប្រាំង វិធានការត្រួតពិនិត្យសំណឹក និង
កករដីសមស្រប ដូចជា អាងស្តាប់ទប់ និងក្រណាត់/ប្លាស្ទិកខ្សែវី ដែលមានក្រឡាតូចល្អិត នឹងត្រូវដាក់ប្រើនៅការដ្ឋាន
សាងសង់ ដើម្បីជៀសវាងកំទេចកំណកករដីដែលហូរពីរតំបន់គំរោងនៅក្នុងរដូវវស្សា។

ក្រុមហ៊ុនសាងសង់គំរោងត្រូវអប់រំកម្មករកុំអោយចោលកាកសំណល់ចូលទៅក្នុងផ្លូវទឹក ហើយត្រូវផ្តល់ទី
កន្លែងគ្រប់គ្រងកាកសំណល់ត្រឹមត្រូវ និងគ្រប់គ្រាន់ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងបង្គន់អនាម័យនៅក្នុងតំបន់សាងសង់ និង
ជំរកម្មករ។ ក្រុមហ៊ុនត្រូវធ្វើអោយប្រាកដថាកាកសំណល់ដែលកើតចេញពីមនុស្ស និងពីសកម្មភាពសាងសង់ នឹង
ត្រូវបានប្រមូល ដឹកជញ្ជូន និង បោះចោល ស្របទៅតាមបទដ្ឋាន/ការណែនាំពីការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់របស់ក្រសួង
បរិស្ថាននៃប្រទេសកម្ពុជា។

ដុតសំអាតរុក្ខជាតិដែលគ្មានតម្លៃដែលកាប់គ្នារកក្នុងការដ្ឋានសាងសង់ ជាពិសេសនៅក្នុងតំបន់អាងស្តុកទឹក
ដោយមានការត្រួតពិនិត្យពិស្តារប័ន ជំនាញដូចជា តំណាងក្រសួងបរិស្ថាន និងតំណាងក្រសួងកសិកម្ម/រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
និរាជ្ជាធរស្រុក។

ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹកនៅផ្នែកខ្សែទឹកខាងក្រោម និងខ្សែទឹកខាងលើនៃតំបន់គំរោង ត្រូវធ្វើអោយ
បានទៀងទាត់ដើម្បីធានាបានពីគុណភាពទឹកក្នុងពេលសាងសង់ មិនធ្វើអោយមានផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់សត្វដែលរស់
នៅក្នុងទឹក និងមនុស្សដែលប្រើប្រាស់ទឹកទន្លេសេសាន និងស្រែពក ក្នុងនិងលើ/ក្រោមតំបន់គំរោង។

■ ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើខ្យល់បរិយាកាស

ការកាប់ និងការដុតព្រៃ/រុក្ខជាតិទាំងឡាយ នៅក្នុងតំបន់សាងសង់ និងនៅក្នុងតំបន់អាងស្តុក (មនុស្ស
ពន្លឺចម្លែកក្នុងអាង) នឹងបំពុលដល់ខ្យល់បរិយាកាសនៅក្នុងតំបន់។ ការហុយចេញពីគ្រឿងចក្រ និងបរិក្ខារធ្វើការ និង
ផ្សែងចេញពីការ បំផ្ទុះថ្ម នឹងប៉ះពាល់ដល់គុណភាពខ្យល់។ ការដឹកជញ្ជូនសំភារៈសាងសង់ចូលទៅតំបន់គំរោង នឹង
បង្កអោយមានការបំពុលដល់ខ្យល់បរិយាកាសផងដែរ។ ការដឹកជញ្ជូនដំបូង ផ្លូវចេញចូល និង ផ្លូវបំបែក និងបញ្ជា
ជាសំលេងរំខាន និងការបំបែកខ្យល់ដែលចេញពីការក្របីប្រើប្រាស់នៅក្នុងតំបន់សាងសង់ នឹងរងផលប៉ះពាល់ដល់ខ្យល់បរិយាកាស។

សំលេងរំខាន និងរំញ័រ និងប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដល់សុខភាពរបស់មនុស្ស និងសត្វព្រៃដែលនៅក្បែរតំបន់គំរោង និងនៅតាមផ្លូវចេញចូល និង ផ្លូវវាងរបស់គំរោង ។

ក្លើងនេះព្រៃបង្កដោយការធ្វេសប្រហែសរបស់បុគ្គលិក/កម្មករគំរោង ឬដោយសារការដុតព្រៃចាប់សត្វ និងការរានជីសំរាប់កាន់កាប់ ឬធ្វើចំការនៅក្នុងតំបន់ ក៏នឹងបំពុលដល់បរិយាកាសនៅក្នុងតំបន់គំរោង និងក្នុងតំបន់ទាំងមូលផងដែរ ។

> វិធានការបន្ថយបន្ថយ

សំរាប់ប្រភេទព្រៃឈើដូចជាពពួកព្រៃស្រោង និងឈើដែលមានតំលៃ និងមិនត្រូវដុតបំផ្លាញទេ ហើយត្រូវយកទៅប្រើប្រាស់សំរាប់ការងារសាងសង់គំរោងដោយមានប្រយោជន៍ ។ ជាបន្តបន្ទាប់ក្រុមហ៊ុននឹងធ្វើសហប្រតិបត្តិការជាមួយរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ដើម្បីប្រមូលឈើ និងកែលំអ្វីសំរាប់ការប្រើប្រាស់សំរាប់ការសាងសង់មួយចំនួន បូកនឹងនៅក្នុងទីផ្សារជាជាងដុតវាចោល ក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយការបំពុលខ្យល់ ។ ក្រុមហ៊ុននឹងស្នើសុំអោយមានបង្កើតគណៈកម្មការមួយរបស់រដ្ឋបាលព្រៃឈើដើម្បីធ្វើការដោះស្រាយលើធនធានព្រៃឈើនៅក្នុងទីតាំង គំរោង (អាងស្តុក ទំនប់ អាគារផលិតថាមពល និងតំបន់សំរាប់ការតាំងទីលំនៅសារជាថ្មី ។

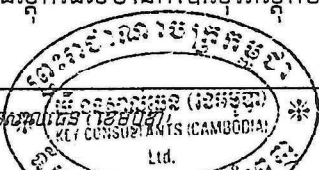
ក្រុមហ៊ុននឹងអនុវត្តន៍ ឬអ្នកម៉ៅការត្រូវកាប់ និងដុតមែក/ស្លឹកឈើ និង ដើមឈើដែលមិនមានតំលៃអនុលោមទៅតាមបទដ្ឋានសុវត្ថិភាពរបស់កម្ពុជា ឬ ផ្តល់ទៅអោយអ្នកភូមិនៅមូលដ្ឋានធ្វើជាអុសសំរាប់ដុតចំអិន ។

គ្រឿងចក្រសំណង់ដែលមានគុណភាពល្អ បញ្ចេញផ្សែងពុលដល់ខ្យល់តិចបំផុត និងត្រូវជ្រើសយកមកប្រើប្រាស់ ដើម្បីការពារគុណភាពខ្យល់នៅក្នុងតំបន់គំរោង ។

ក្រុមហ៊ុននឹងប្រើប្រាស់គ្រឿងដុះ និងបច្ចេកទេសសមរម្យ ដែលនឹងបញ្ចេញផ្សែងពុល និងសំលេង ដល់បរិយាកាសតិចតួចបំផុត តាមតែអាចធ្វើទៅបាន ។

▪ ភូគព្ភសាស្ត្រ/ការសិក្សាពីរញ្ជួយដី

លទ្ធផលនៃការសិក្សាភូគព្ភសាស្ត្រ និង ការសិក្សាពីរញ្ជួយដីបានបង្ហាញថា នៅក្បែរតំបន់គំរោងចក្រវារីអគ្គិសនីទន្លេសេសានក្រោមទី២ មានវត្តមាននូវស្នាមស្រុតប្រេះចំនួន ៤ ដែលមានឈ្មោះថា បន្ទាត់ស្នាមខ្សែអូរ-ទន្លេសេសាន សេបុក និង ភូមិលើស្តុប ។ លទ្ធផលនៃការសិក្សាពីរញ្ជួយដីនៅក្នុង និងនៅជុំវិញតំបន់គំរោង បានបញ្ជាក់ពីការរញ្ជួយដីម្តងដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៨ ដែលមានទំហំ $M_s = 5.2$ ដិត Richter ជាភាសាទិន្នន័យដែលបានសង្កេតដោយ seismograph ឯកសារចុះអង្កេត ឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រ និងត្រូវបានបញ្ជាក់ជាមជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាពីរញ្ជួយដីអន្តរជាតិ (International Seismological Center) (ISC) ។ ក្រុមហ៊ុនបានប្រើប្រាស់វារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ ស្ថិតនៅក្រោមភាពប្រថុយប្រថានពីសកម្មភាពរញ្ជួយដី/seismic ដោយសារការសាងសង់ទំនប់ និងអាងស្តុកដែលមានកាប៉ាស៊ីតេស្តុកទឹកភ្នំនៅខេត្តកែប

លក្ខណៈភូគព្ភសាស្ត្រនៅជំរើសទីតាំងទំនប់ទី១ គឺ ប្រភេទថ្ម andezite ដែលមានលក្ខណៈតាប់ចិត្ត សមស្រប សំរាប់ខ្សែទំនប់ (ដែលលេចឡើងនៅបាតទន្លេ) ជាមួយស្ថេរភាពទ្រទ្រង់បេតុងខ្ពស់ និងទំនប់ដីជាប់មាំសំរាប់ ស្រទាប់ស្មើសាច់ទ្រទ្រង់នំលើស ដែលសមស្របសំរាប់ខ្សែទំនប់។ លក្ខណៈភូគព្ភសាស្ត្រនៅជំរើសទីតាំងទំនប់ទី ២ មិនមានភាពសមស្របដូច្នោះទេ វាមានសិលាក់ទេកំណ N2-Q1 ដែលមិនអំណោយផល សិលាក់ទេកំណថ្ម Q4 ដែលមិនអំណោយផល មានទីតាំងនៅលើថ្ម J1-2 និង នៅក្នុងបាតទន្លេ ស្រទាប់ដីល្បាប់មានទីតាំងក្នុងជំរៅ ១០ ម ក្រោមទឹក កំរាស់របស់វាគឺ ២-៥ម គ្របដណ្តប់នៅលើថ្មក្នុងនៃ J1-2 ដែលជាតំបន់ទំនប់បង្ហូរ និងទំនប់បេតុង ដែលមានទីតាំងនៅបាតទន្លេ តំរូវអោយបាយអរហត (grout) ធ្វើយ៉ាងជាប់មាំ ដើម្បីការពារគ្រឹះរបស់វា។

ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយតំបន់គំរោងទទួលរងផលប៉ះពាល់ដោយស្នាមស្រុតប្រេះ (faults) ដែលជាកត្តា អវិជ្ជមានមួយ សំរាប់កន្លែងសាងសង់ទំនប់វារីអគ្គិសនី។

➤ វិធានការបន្ថយហានិភ័យ

ទំនប់មេរបស់គម្រោងច្រកវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២ នឹងត្រូវសាងសង់នៅកន្លែងណាដែលមានលក្ខណៈ ភូគព្ភសាស្ត្រសមស្រប ដូចជាលក្ខណៈតំបន់នៃជំរើសទំនប់ទី១ (តំបន់នៅខ្សែទឹកលើ) ដើម្បីជៀសវាងហានិភ័យខ្ពស់ ពីការខូចខាត ឬ បាក់ស្រុត។

រចនាសម្ព័ន្ធរូបសាស្ត្រទាំងអស់សំរាប់បញ្ចូលទាំងទំនប់មេ ត្រូវត្រូវរៀបចំជាមួយភាពធន់ទ្រាំខ្ពស់ទៅនឹងសកម្ម ភាពនៃការរញ្ជួយដី (seismic) នៅក្នុងតំបន់ (កំណត់ចំណាំពីទំហំនៃការរញ្ជួយដីនៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៨ គឺ ៥.២ តាម រង្វាស់ Richter) ។

b) ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើធនធានអេកូឡូស៊ី
▪ ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើព្រៃឈើ និង ជីវកសត្វព្រៃ

ព្រៃឈើជាច្រើនពាន់ហិកតានឹងត្រូវខូចខាត/បាត់បង់ដោយគំរោងសាងសង់ផ្លូវចេញចូល និងផ្លូវវាង ក៏ដូចជា ការអភិវឌ្ឍន៍តំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មី ការសំអាតព្រៃរៀបចំការដ្ឋានសាងសង់ទំនប់ អាគារលើស្រះទឹក និង ជំរក កម្មករ។ ការបាត់ជីវកសត្វព្រៃនៅតំបន់អាងស្តុកដែលបានស្នើឡើង នៅតាមបណ្តោយផ្លូវចេញចូល និងជំរក និង តំបន់សាងសង់ ផ្សេងទៀតរបស់គំរោងនឹងត្រូវកើតឡើងផងដែរ។

តំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មីដែលស្នើឡើងក៏នឹងប៉ះពាល់ផងដែរដល់ព្រៃឈើ និង ជីវកសត្វព្រៃ។ ដោយប្រើ លើប្លង់គំរោងពីតំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មីដែលបានស្នើឡើងមានផ្ទៃដីប្រមាណជា ៣០០០ ហិកតា និង កម្ម ប្រមាណ ២១០០ ហិ.ត ដែលគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃឈ្មោះសរុប ព្រៃពាក់ កណ្តាលស្រោង ព្រៃស្រោង និង ព្រៃផ្សេងទៀត នោះនឹងត្រូវខូចខាត/បាត់បង់។

ការរុករានរបស់កម្មករសំណង់ចូលទៅក្នុងព្រៃក្នុងនីយរាជី និង ដុតព្រៃសំរាប់ការបរបាញ់ក៏នឹងប៉ះពាល់ដល់ ព្រៃឈើ និង ជីវកសត្វព្រៃផងដែរ។ នៅក្នុងចុងដំណាក់កាលសាងសង់ដីព្រៃជាច្រើនពាន់ហិកតានៅក្នុងតំបន់គំរោង នឹងត្រូវលិចលង់។ ជាមួយកំរិត FSL ៧៥ម នៅក្នុងអាងស្តុកនឹងត្រូវលិចលង់ព្រៃឈ្មោះទំហំ ២៣០៩៣ ហិ.ត ព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង ៣៥១៦ ហិ.ត ព្រៃស្រោង ២៤៨ហិ.ត និងតំបន់ព្រៃផ្សេងៗ និងវាលស្មៅទៀតផង។

ផលប៉ះពាល់ទៅលើព្រៃឈើ និងជីវកសត្វព្រៃជាកត្តាគួរអោយកត់សំគាល់ដោយសារការបាត់បង់ព្រៃឈើ និង ជីវកសត្វព្រៃរាប់ពាន់ហិកតា ដោយសារគំរោង។ ផ្អែកតាមការគិតគូរជាទឹកប្រាក់ពីការបាត់បង់ព្រៃឈើគឺ ២,៨ លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងមួយឆ្នាំ ជាតំលៃនិរន្តរភាពនៃកំនើនតាមធម្មជាតិរបស់ព្រៃឈើ និង ០,៤៩ លានដុល្លារ អាមេរិកក្នុងមួយឆ្នាំ ជាតំលៃបានពីអនុផលព្រៃឈើក្នុងមួយឆ្នាំ។ តួលេខនេះមិនរាប់បញ្ចូលតំបន់ព្រៃឈើដែលនឹង ត្រូវលិចលង់នៅក្នុងព្រៃសម្បទាន និង ដីសម្បទាន របស់ក្រុមហ៊ុនដែលមានអង្គប័ណ្ណរួចនោះទេ។

➢ វិធានការបន្ថយបន្ថយ

ការកាប់ព្រៃឈើត្រូវធ្វើឡើងតែនៅក្នុងផ្ទៃដីរបស់តំបន់គំរោង នៅកន្លែងដែលត្រូវការសំរាប់សកម្មភាពសាងសង់តែប៉ុណ្ណោះ។ ការកាប់ឈើក្នុងអាង ត្រូវកាប់ដេញពីពោះទន្លេខាងមុខទីតាំងទំនប់ដើម្បីសំរួលដល់ការប្តូរទីជីវករបស់សត្វ។

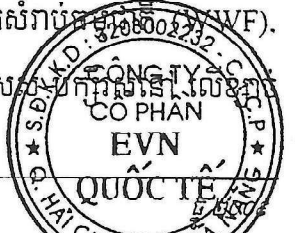
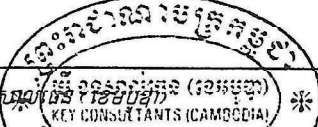
ហាមឃាត់ដាច់ខាតកម្មករសំណង់ពីការទន្ទ្រានចូលទៅក្នុងព្រៃសំរាប់ការបរបាញ់ ឬការកាប់គ្នារព្រៃឈើ ក្រៅពីតំបន់គំរោង ទោះក្នុងគោលបំណងណាក៏ដោយ។

ការដាំព្រៃឈើឡើងវិញនៅក្នុងតំបន់ទំនេរដែលនៅក្បែរតំបន់គំរោង ឬ នៅក្នុងតំបន់គំរោងដែលយល់ព្រមដោយ រដ្ឋបាលព្រៃឈើ នឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងកំឡុងពេលសាងសង់គំរោង និងដំណាក់កាលប្រតិបត្តិដើម្បីជាសំណងសំរាប់ការ បាត់បង់ព្រៃឈើក្នុងតំបន់ ដោយសារសកម្មភាពសាងសង់គំរោង។

ក្រុមហ៊ុនត្រូវចូលរួមផ្តល់ដល់កម្មវិធីអភិរក្ស ដើម្បីពង្រឹងការពារព្រៃឈើនិងជីវកសត្វព្រៃនៅក្នុងតំបន់ ដោយ រាប់បញ្ចូលទាំងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងផ្តល់ជាថវិកាដល់រដ្ឋបាលព្រៃឈើ និង ភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងទៀត ដើម្បី ការពារព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃនៅក្នុង និងនៅជុំវិញតំបន់គំរោង។ សកម្មភាពនេះនឹងមានលំអិតនៅ ក្នុងផែនការគ្រប់គ្រង ការដាំព្រៃឈើឡើងវិញ និងមានដាក់នៅក្នុងកម្មវិធីកាត់បន្ថយជាមួយ និងការរៀបចំថវិកា (មើលឧបសម្ព័ន្ធទី ៦)។

▪ ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើសត្វព្រៃ

គំរោងនឹងលិចលង់នៅលើផ្ទៃដីព្រៃឈើរាប់ពាន់ហិកតាដែលជាជីវកសំរាប់សត្វព្រៃជាច្រើនប្រភេទ លើសពីនេះ ទៀតនោះ អាងទឹកដែលបានស្នើឡើងនឹងត្រូវលិចលង់ទីជីវករបស់បក្សី sandbar ដោយយោងទៅតាមការស្រាវជ្រាវ ដែលផ្តោតលើពូជបក្សី ដូចជាក្រុម រំពេពោះខ្មៅ (Black-bellied), រំពេពោះខ្មៅ (River Lapwing), សត្វស្លាប Great Thick-knee, សត្វស្លាប Small Pratincole, និង សត្វស្លាបក្បាលធំរំណ្តឡូងខ្មៅ (Little Ringed Plover) (ដោយមូលនិធិពិភពលោកសំរាប់ធម្មជាតិ (WWF), កុម្មៈ - ឧសភា ២០០៣)។ នៅតំបន់តាំងទីលំនៅស្រែពាក់កណ្តាលស្រោងឡើង បក្សីព្រៃជាពិសេសបក្សីព្រៃជាតិលើទឹក។

ត្រួតស៊ើប កេងកង ពពិច និង សារិកា។ ត្រូវបានគេប្រទះឃើញ ហើយស្ថិតនៅជាធម្មតានៅឡើយនៅក្នុងព្រៃនេះ (ការសិក្សាពីសត្វព្រៃនៅក្នុងតំបន់គំរោងដោយ លោក រស់ បានសុខ ខែ មិនា-ឧសភា ២០០៨) ។ ដោយសារការចូលឆ្លងកាត់នៅក្នុងតំបន់នេះ ក៏មានភស្តុតាងផងដែរពីការរំខានដល់សត្វព្រៃ ដូចជារន្ទាក់ដាក់សត្វជាដើម ។

សត្វព្រៃដ៏ដូចជា ទន្សោង ខ្លាំង ខ្លាឃ្មុំ ដំរី និង សត្វទោច គឺស្ថិត នៅមានក្នុងច្រើននៅភាគឦសាន និង ភាគខាងកើតក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ប៉ុន្តែពួកវាស្ថិតនៅក្រោមសំពាធពីការរំខានរបស់មនុស្ស។ មានពូជបក្សីចំនួន ១១ ប្រភេទត្រូវបានប្រទះឃើញនៅតាមបណ្តោយទន្លេសេសាន និងទន្លេស្រែពក (ការពណ៌នាអំពីមានក្នុងជំពូកទី៤) ។ សកម្មភាពសាងសង់នៅក្នុងតំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មីដែលបានស្នើឡើងសំរាប់ភូមិស្រែស្រណុក និងប៉ះពាល់ដល់សត្វព្រៃដែលរស់នៅលើគោក ដូចជា រមាំង ផ្លែព្រៃ ទន្សោង និង ត្នាត ដោយយោងតាមលទ្ធផលនៃការសិក្សារបស់ WWF (ឆ្នាំ ២០០៧-២០០៨) ។ សកម្មភាពសាងសង់នៅក្នុង តំបន់តាំងទីលំនៅដែលបានស្នើឡើងសំរាប់ឃុំស្រែគរ និងប៉ះពាល់ដល់សត្វព្រៃ ដែលរស់នៅលើគោកនៅក្នុងតំបន់ ដោយសារការបាត់បង់ជីវកម្មរបស់វាពីការកាប់ឆ្ការព្រៃសំរាប់ទីតាំងលំនៅសារជាថ្មី និងសកម្មភាពសាងសង់ផ្សេងទៀត ។

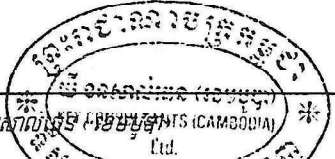
សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ និង សកម្មភាពជាច្រើនរបស់មនុស្សកំពុងមានសំពាធដល់ជីវកម្មព្រៃ និង សត្វព្រៃរួចជាស្រេចទៅហើយ ឧទាហរណ៍ កិច្ចប្រតិបត្តិការរបស់ដីសម្បទាន និងព្រៃសម្បទាន និង ការបរបាញ់សត្វ ដូចនេះផលប៉ះពាល់ដល់សត្វព្រៃដែលបណ្តាលពីការសាងសង់គំរោង និងកើតមានជាមធ្យមដោយសារការរំខានធ្លាប់មានរួចជាស្រេចហើយ ប៉ុន្តែការបាត់បង់ទីជីវកនៅក្នុងអាងស្តុក និង តំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មី សំលេងរំខាន និង រំញ័រពីម៉ាស៊ីនសាងសង់ ការបំផ្ទុះយកថ្ម ការកាប់ព្រៃឈើ និង ការទន្ទ្រានចូលទីជីវកសត្វព្រៃ/ការបរបាញ់សត្វដោយកម្មករសាងសង់នឹងនៅតែបណ្តាលអោយមានផលប៉ះពាល់បន្ថែមទៀតទៅលើសត្វព្រៃទាំងនោះ ។

> វិធានការបន្ថយបន្ថយ

រដ្ឋអាងស្តុកទឹកនឹងត្រូវបន្ថយអោយបានអប្បបរមាតាមដែលអាចធ្វើបាន ដោយកំណត់ទឹកលិចមិនលើសពី ៧៥ម (ធៀបទៅនឹងទឹកសមុទ្រ) ។

ការកាប់ឆ្ការព្រៃឈើនឹងត្រូវធ្វើនៅត្រឹមតែក្នុងតំបន់ដែលត្រូវការសំរាប់សកម្មភាពសាងសង់គំរោងវារីអគ្គិសនី និងការកាប់ឆ្ការព្រៃឈើក្នុងអាង ត្រូវកាប់ដេញពីពោះទន្លេខាងមុខទីតាំងទំនប់ដើម្បីស្វែងរកដល់ការបំបាត់ដី និងការបំបាត់បរិស្ថាន ។ ទីតាំងនៃកន្លែងតាំងទីលំនៅសារជាថ្មី មិនត្រូវស្ថិតនៅក្នុងតំបន់នៃទីជីវកដែលមានកំហុស ឬទីតាំងដែលមានវត្តមានរបស់ពូជសត្វកំរ និង កំពុងជួបគ្រោះថ្នាក់នោះទេ ។

ហាមឃាត់ដាច់ខាតចំពោះកម្មករសំណង់មិនអោយចូលទៅក្នុងព្រៃសំរាប់ការបរបាញ់ឬកាប់ឆ្ការព្រៃឈើ ក្រៅពីសកម្មភាពរបស់គំរោងដែលមានការអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវពីស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ។

▪ ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើជីវសាស្ត្រក្នុងទឹក និង ត្រី

គំរោងសាងសង់និងប៉ះពាល់ដល់ជីវសាស្ត្រនៅក្នុងទឹក និងជលផលនៅខ្សែទឹកខាងក្រោមរបស់ទន្លេសេសាន និង ជាពិសេសនៅខ្សែទឹកខាងលើរបស់តំបន់គំរោង។ ការដឹកខ្នងសំរាប់រៀបចំសំណង់គ្រឹះ ការចាក់ដីបំពេញនៅ ទីតាំងទំនប់ ការលេចជ្រាបប្រេង/ខ្លាញ់ពីគ្រឿងចក្រសំណង់ និងការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់មិនបានត្រឹមត្រូវនៅក្នុង តំបន់គំរោងអាចបណ្តាលអោយខូចខាតដល់គុណភាពទឹកជាមួយនិងភាពល្អកំដែលមានកំរិតខ្ពស់ និង ការរងកករ/ ការកកកំល្អាប កំរិតអុកស៊ីសែនរលាយទាប សារធាតុពុលផ្សេងៗ ការអណ្តូតប្រេង និង ខ្លាញ់។

ផលប៉ះពាល់បែបនេះនឹងបំផ្លាញជីវិតសត្វ និងរុក្ខជាតិនៅក្នុងទឹក និងនៅបាតទន្លេ។ កំរិតកកខ្ពស់នៅក្នុងទឹក នឹងកាត់បន្ថយអុកស៊ីសែនរលាយនៅក្នុងទឹកទន្លេ។ កំរិតរលាយអុកស៊ីសែនទាប បរិមាណប្រេង និង ខ្លាញ់ខ្ពស់ និង បារ៉ាម៉ែត្រពុលនៅក្នុងទឹក នឹងប៉ះពាល់ដល់ជីវិតសត្វ និង ត្រី ដែលរស់នៅក្នុងទឹក ដោយសារពួកវា មិនអាចលូតលាស់ បង្កាត់ពូជ ឬ រស់រានបានទេ ។

ផលប៉ះពាល់ដល់វិវិជីវសាស្ត្រ និង មច្ឆានៅក្នុងដំណាក់កាលសាងសង់មានកំរិតមធ្យម ដែលគេគួរគិតគូរ ផ្តល់នូវធានាទឹកក្នុងទន្លេអោយ បានគ្រប់ល្អម ហើយគុណភាពទឹកត្រូវថែរក្សាតាមរយៈវិធានការការពារផ្សេងៗ ។

> វិធានការបន្ថយបន្ថយ

វិធានការត្រួតពិនិត្យកក និង សំណឹកសមស្រប (ស្រះសំរាប់ស្នាក់ចាប់ និង សំណាញ់ញួស្តិក/ក្រណាត់ ពណ៌ខៀវដែលមានក្រឡាតូចៗ) នឹងត្រូវដាក់អោយចំកន្លែងនៃការដ្ឋានគំរោង ដើម្បីជៀសវាងការរងកករពីការហូរ ចាក់ពីតំបន់សាងសង់ជាពិសេសនៅរដូវភ្លៀង ។

ក្រុមហ៊ុនសាងសង់នឹងអប់រំដល់កម្មករកុំអោយបោះកាកសំណល់ចូលទៅក្នុងប្រភពទឹក ហើយផ្តល់នៅមធ្យោ បាយ/ទឹកក្នុងគ្រប់គ្រងកាកសំណល់គ្រប់គ្រាន់ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងបង្គន់អនាម័យនៅក្នុងកន្លែងសាងសង់ និង ជុំវិញ នៅរបស់កម្មករសាងសង់។ ក្រុមហ៊ុននឹងធ្វើអោយប្រាកដថាកាកសំណល់ទាំងអស់ដែលកើតចេញពីមនុស្ស និង សកម្មភាពសាងសង់ទាំងអស់ ត្រូវបានប្រមូលទុកដាក់ ដឹកជញ្ជូន និងបោះចោល ដោយអនុលោមទៅតាមការ ណែនាំ/បទដ្ឋានរបស់ប្រទេសកម្ពុជាពីការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់ ។

ជាងនេះទៅទៀត សកម្មភាពនេសាទខុសច្បាប់ចេញពីបុគ្គលិក និងកម្មករគំរោង នឹងត្រូវហាមឃាត់ជា ដាច់ខាត ។

ផ្តល់មធ្យោបាយ សមស្របដើម្បីអោយត្រី និងវារីសត្វ ដទៃទៀតមានវត្តមានឡើងវិញក្នុងតំបន់គំរោង ដោយបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងភ្នាក់ងារពូជត្រី ដើម្បីជួយថែរក្សាអោយមានគុណភាពត្រីនៅខាងលើ និងខាង ក្រោមខ្សែទឹកនៃទីតាំងគំរោង ។

c) ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើសង្គម និង ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច

▪ ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើការផ្គត់ផ្គង់ទឹក

គំរោងសាងសង់អាចមានផលប៉ះពាល់ទៅលើគុណភាព នៃការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតរបស់សហគមន៍នៅខ្សែទឹកខាងក្រោមនៃតំបន់គំរោង ជាពិសេសការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតនៅសហគមន៍ក្នុងឃុំភ្នំក្តុក និង ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតនៅទីរួមខេត្តស្ទឹងត្រែង។ តំលៃនៃការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មសំអាតទឹកសំរាប់ផ្គត់ផ្គង់នៅទីរួមខេត្តស្ទឹងត្រែង និងអាចកើនឡើង ដើម្បីអោយគុណភាពទឹកត្រូវតាមបទដ្ឋានគុណភាពទឹកផឹករបស់កម្ពុជា ។

➢ វិធានការបន្ថយបន្ថយ

វិធានការត្រួតពិនិត្យកម្រ និងសំណឹកសមស្រប ដូចជា ស្រះសំរាប់ស្នាក់ចាប់ និង សំណាញ់ប្លាស្ទិក/ក្រណាត់ពណ៌ខៀវដែលមានក្រឡាតូចៗ នឹងត្រូវបានដាក់នៅតាមកន្លែងសាងសង់ ដែលអាចបង្កផលប៉ះពាល់ដល់គុណភាពទឹកទន្លេ ដើម្បីជៀសវាងការមានកកដីពីការហូរចាក់ពីតំបន់សាងសង់នៅរដូវរក្សាទឹកប្រភពទឹក ។

ក្រុមហ៊ុនសាងសង់នឹងអប់រំដល់កម្មករកុំអោយបោះកាកសំណល់ចូលទៅក្នុងប្រភពទឹក ហើយផ្តល់នូវមធ្យោបាយ/ទឹកក្តៅស្របគ្រប់គ្រងកាកសំណល់គ្រប់គ្រាន់ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងបង្គន់អនាម័យនៅក្នុងការដ្ឋានសាងសង់ និងជំរុំស្នាក់នៅរបស់បុគ្គលិក និងកម្មករគំរោង ។

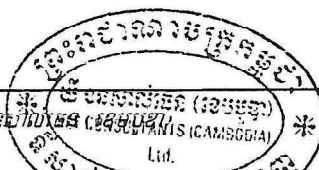
ក្រុមហ៊ុនសាងសង់ នឹងត្រូវអនុវត្តអោយបានទៀងទាត់លើការពិនិត្យតាមដានគុណភាពទឹកទាំងនៅខ្សែទឹកខាងលើ និងខ្សែទឹកខាងក្រោម នៃទីតាំងទំនប់ ព្រមទាំងនៅភូមិភ្នំក្តុក ក៏ដូចជានៅទីរួមខេត្តស្ទឹងត្រែង ។ ក្នុងករណីដែលគុណភាពទឹកទន្លេធ្លាក់ចុះដែលបណ្តាលមកពីសកម្មភាពសាងសង់ទំនប់ ក្រុមហ៊ុនត្រូវចំណាយសំរាប់ការផ្តល់ទឹក ដែលអាចបរិភោគបានដល់ភូមិទាំងឡាយណាដែលរងផលប៉ះពាល់ ហើយត្រូវបង់ចំណាយចំពោះតំលៃកើនឡើង សំរាប់ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មសំអាតទឹក របស់រដ្ឋាករទឹកនៅទីរួមខេត្តស្ទឹងត្រែង ។

▪ ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើផ្លូវថ្នល់ស្ពាន

នៅក្នុងកំឡុងពេលសាងសង់ គំរោងនិងប៉ះពាល់ទៅលើផ្លូវថ្នល់ និងស្ពានដែលមាននៅក្នុងតំបន់ ជាពិសេសផ្លូវជាតិលេខ #៧៨ និងស្ពាននៅតាមបណ្តោយផ្លូវនេះ (ស្ពានស្រែពក) ព្រមទាំងផ្លូវគោកភូមិមួយចំនួន ការដឹកជញ្ជូនសំភារៈធុនធ្ងន់ និង បំណាស់ទីគ្រឿងចក្រទៅកាន់តំបន់សាងសង់ អាចបង្កអោយខូចខាតដល់ផ្លូវ និង/ឬស្ពាននៅតាមដងផ្លូវទាំងនោះ ។ ជាងនេះទៅទៀត ស្ពានស្រែពក និង ផ្លូវជាតិលេខ ៧៨ ក៏អាចខូចខាត ផ្លូវជាតិលេខ #៧៨ ត្រូវបានកំណត់ពេលសាងសង់ឡើងវិញនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៩ ហើយរំពេចបានត្រូវបញ្ចប់នៅមុនពេលដំណាក់កាលសាងសង់គំរោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២ ចាប់ផ្តើម ។

ផ្លូវជាតិលេខ #៧៨ ត្រូវបានកំណត់ពេលសាងសង់ឡើងវិញនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៩ ហើយរំពេចបានត្រូវបញ្ចប់នៅមុនពេលដំណាក់កាលសាងសង់គំរោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២ ចាប់ផ្តើម ។

➢ វិធានការបន្ថយបន្ថយ

ត្រូវពិនិត្យកែលំអ និងថែរក្សាអោយបានខ្ជាប់ខ្ជួននូវគ្រប់ផ្លូវថ្នល់ទាំងអស់ដែលនឹងត្រូវប្រើប្រាស់សំរាប់គំរោង រាប់បញ្ចូលទាំងផ្លូវចេញចូលផងដែរ ដើម្បីធ្វើអោយប្រាកដថាផ្លូវទាំងនោះរក្សាបាននូវការជួសជុលនិងប្រើទៅបានល្អ ប្រសើរក្នុងដំណាក់កាលសាងសង់ ។ ការខូចខាតណាមួយបង្កដោយការធ្វើចរាចរណ៍សំរាប់ការងារសាងសង់របស់គំរោង នឹងត្រូវជួសជុលភ្លាមៗក្នុងខ្លួនចំណាយរបស់ក្រុមហ៊ុនសាងសង់ ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអាជ្ញាធរ ផ្លូវ ថ្នល់ថ្នាក់ខេត្ត ឬថ្នាក់មូលដ្ឋាន ។

កែលំអអោយប្រសើរឡើងនូវកំណាត់ផ្លូវជាតិលេខ៧៨ ដែលនឹងត្រូវប្រើប្រាស់សំរាប់គំរោង ប្រសិនបើពុំទាន់ មានការស្តារឡើងវិញមុនដំណាក់កាលសាងសង់របស់គំរោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២ ទេនោះ ។

រាល់ផ្លូវចេញចូលរបស់គំរោង នឹងត្រូវធ្វើវារីតំបន់ដែលមានទីប្រជុំជនច្រើនកកកុញ និង/ឬ ស្ថានទ្រុឌទ្រោម ដើម្បីជៀសវាងការខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗរបស់សហគមន៍ ។

ការសាងសង់ស្ពាន និងផ្លូវតភ្ជាប់កន្លែងតាំងទីលំនៅសារជាថ្មីរបស់ភូមិតាឡាត់ និងភូមិស្រែគរទៅនឹងផ្លូវ ជាតិលេខ៧៨ យ៉ាងហោចណាស់មានគុណភាពស្មើទៅនឹងស្ពាន និងផ្លូវមានស្រាប់ដែលត្រូវបាត់បង់ដោយសារគំរោង ។ ហើយចំណាយនៃការសាងសង់ស្ពាន និងផ្លូវនេះ គឺជាបន្ទុករបស់ម្ចាស់គំរោង ។

▪ ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើការធ្វើនាវាចរណ៍

នៅពេលបច្ចុប្បន្នកាណូតតូចៗមួយចំនួន កំពុងមានធ្វើនាវាចរណ៍ឡើងចុះតាមទន្លេសេសាន និងទន្លេ ស្រែតក ហើយក្នុងនោះមានកាណូតពីរបីឆ្លងកាត់តាមទីតាំងទំនប់ដែលបានស្នើឡើង ដែលប្រជាជនក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ ជាញឹកញាប់សំរាប់ការដឹកជញ្ជូនពីភូមិមួយទៅភូមិមួយ ហើយជួនកាលទៅកាន់ទីរួមខេត្តស្ទឹងត្រែង ។ ដូចនេះ ក្នុងរយៈ ពេលសាងសង់ទំនប់អាចរំខានដល់សកម្មភាពនាវាចរណ៍ ដែលមានចំនួនដ៏តិចតួចនេះ ។

➢ វិធានការបន្ថយបន្ថយ

ផ្តល់ផ្លូវនាវាចរណ៍សំរាប់កាណូតតូចៗ នៅក្នុងប្រឡាយបង្ហែរទឹកដែលបានលើកឡើងដោយគំរោងនៅក្នុងដំណាក់ កាលសាងសង់គំរោង ។

ជូនដំណឹងអោយរក្សាទុកគ្រប់គ្រាន់ដល់អ្នកបើកបរកាណូត/អ្នកភូមិ ពីផ្លូវនាវាចរណ៍នៅទីតាំងគំរោងដំណាក់កាល សាងសង់ ។ ស្លាកសញ្ញានាវាចរណ៍នៅកន្លែងចេញនិងចូលនៃប្រឡាយបង្ហែរនឹងត្រូវផ្តល់ដោយក្រុមហ៊ុនសាងសង់គំរោង ។

▪ ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើ ដីប្រើប្រាស់

គំរោងនឹងធ្វើអោយខូចខាត និង ផ្តាស់ប្តូរលក្ខខណ្ឌការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅក្នុងតំបន់ដោយសារគំរោងសាងសង់ ដូចជាការសាងសង់ទំនប់ ការកាប់ធារ/សាងសង់នៅតំបន់គំរោងសាងសង់ ផ្លូវវារី និង ការប្តូរទីតាំងស្ថានីយ៍ ទៀតរបស់គំរោង ។

ដោយផ្អែកតាមកំពស់ទឹក FSL ៧៥ម អាងស្តុកទឹកនឹងត្រូវលិចលង់ទៅលើដីប្រើប្រាស់សរុប ៣០៥២៥ហិកតា ដែលក្នុងនោះរួមមានដីព្រៃឈើ ២៨៩៦៩ហិកតា ផ្ទៃដីកសិកម្ម ១២៩០ហិកតា និង ព្រៃឈ្មោះ និងវាលស្មៅ ២៦៦ហិកតា នៅក្នុងស្រុកសេសាន។ ម្យ៉ាងវិញទៀតផ្ទៃដីប្រើប្រាស់ប្រហែល ៥០០០ហិកតា ផ្សេងទៀត នឹងត្រូវការចាំបាច់សំរាប់ ការរៀបចំតំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មី និងដីដាំដុះដែលរួមមាន ព្រៃស្នូតរដូវប្រាំង ព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង ព្រៃស្រោង និង ព្រៃគុម្ពាធា។ វាមានន័យថា ផ្ទៃដីព្រៃប្រហែល ៥០០០ ហិកតា នឹងត្រូវផ្លាស់ប្តូរ ទៅជាដីលំនៅដ្ឋាន និងដីកសិកម្ម នៅក្នុងតំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មី។ ដូចនេះគំរោងនឹងបង្កហេតុប៉ះពាល់ដល់ដីប្រើប្រាស់របស់ស្រុកសេសានគួរអោយ កត់សំគាល់ ។

➤ វិធានការបន្ថយបន្ថយ

ផ្ទៃអាងស្តុកទឹកនឹងត្រូវបន្ថយអោយបានអប្បបរមាតាមដែលអាចធ្វើបាន ដោយកំពស់ទឹកលិចមិនលើសពី ៧៥ម (ធៀបទៅនឹងទឹកសមុទ្រ) ។

កំណត់ទំហំតំបន់តាំងទីលំនៅដោយផ្អែកតាមតំរូវការជាក់ស្តែង ហើយការវាស់ដីបន្ថែមដែលនៅក្បែរតំបន់ តាំងទីលំនៅត្រូវហាមឃាត់ដាច់ខាត។ ទំហំដីដាំដុះរបស់អ្នកភូមិនិងត្រូវប្រគល់ដីសងវិញតាមទំហំនិងគុណភាពស្មើ ឬប្រសើរជាងមុន ។ គំរោងបានត្រៀមផ្ទៃដីសំរាប់កំនើនសមាជិកគ្រួសារដែលរងផលប៉ះពាល់ទៀតផង ។ ទំហំដីពិត ប្រាកដនៃសំណង់សំរាប់គ្រួសារនីមួយៗមានបញ្ជាក់នៅក្នុងរបាយការណ៍ការតាំងលំនៅសារជាថ្មី ។

ចំពោះផ្ទៃដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចរបស់ក្រុមហ៊ុនឯកជននឹងត្រូវសងតាមតំលៃទីផ្សារដោយមានការផ្តល់យោបល់ ពីក្រសួងពាក់ព័ន្ធ និងការចរចាជាមួយម្ចាស់ក្រុមហ៊ុនទាំងនោះ។ តំលៃទូទាត់សងលើដីសម្បទាននីមួយៗ មានបញ្ជាក់ នៅក្នុងរបាយការណ៍ការតាំងលំនៅសារជាថ្មី ក្នុងជំពូកទី៧ ។

▪ ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើការអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម

នៅពេលសាងសង់ទំនប់ ជាពិសេសនៅពេលអាងស្តុកទឹកពេញទៅដល់កំពស់ ៧៥ម (និរ្ទិមធ្យមធៀប ទឹកសមុទ្រ) ផ្ទៃដីលិចលង់សរុបនឹងមានដល់ ៣៣៥៦៣ ហិកតា (រួមទាំងផ្ទៃពោះទន្លេទាំងពីរដែលត្រូវលិចក្នុងអាង) ដែលក្នុងនោះដី ១២៩០ ហិកតា ជាដីកសិកម្ម ហើយស្មើនឹង ២៤,៧% នៃដីកសិកម្មនៅក្រុងស្រុកសេសានសរុប។ យោងតាមមន្ទីរកសិកម្មខេត្តស្ទឹងត្រែង ដីកសិកម្មស្រុកសេសានសរុបមាន ៥២២០ ហិកតា ដែលក្នុងនោះមានដីលំនៅ វស្សា ៤៩៥០ហិកតា ដែលមានទិន្នផលខ្ពស់បំផុតត្រឹម ៣.១២ តោនក្នុងមួយហិកតា។ លទ្ធផលនៃការអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម (ខែ មិនា-មេសា ២០០៨) នៅក្នុងឃុំចំនួនបួនរបស់ស្រុកសេសាន បង្ហាញថា ផលិតកម្មស្រូវមានចន្លោះពី ១ តោន ទៅ ២តោន ក្នុងមួយហិកតា។ គំរោងនឹងមានផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាន ដល់ការអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម ដោយរារាំងថា ផលិតកម្មស្រូវប្រហែល ២០០០-៣០០០ តោន/ឆ្នាំ នឹងត្រូវបាត់បង់នៅក្នុងកំឡុងពេលសាងសង់ និងកំឡុងពេល តាំងទីលំនៅសារជាថ្មី នៃគ្រួសារដែលរងផលប៉ះពាល់/មន្ត្រីប្រចាំការតាំងទីលំនៅ (PAH/APs) ។

ក្រៅពីការបាត់បង់ផលិតកម្មស្រូវ គំរោងនឹងប៉ះពាល់ផងដែរទៅលើដំណាំមួយចំនួនដូចជា ពោត សណ្តែក ចេក ស្វាយចន្ទី និង ឈើហូបផ្លែផ្សេងៗជាច្រើនមុខដូចជា ស្វាយ ដូង ល្អុង ទឹកដោះគោ ខ្នុរ ក្រូច អំពិល ។ល។ លើសពីនេះទៀតដឹកសិ-ឧស្សាហកម្មជាច្រើនពាន់ហិកតានៅក្នុងដីសម្បទាននឹងត្រូវវិនិច្ឆ័យ និងប៉ះពាល់ផងដែរដោយសារអាងស្តុកទឹក និងទីតាំងលំនៅសារជាថ្មីរបស់គំរោងវារីអគ្គិសនីនេះ ។

➢ វិធានការបន្ថយបន្ថយ

ការបំពេញទឹកអាង នឹងត្រូវធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីការប្រមូលផលិតផលកសិកម្មនៅក្នុងតំបន់អាងស្តុក ដើម្បីកាត់បន្ថយការបាត់បង់ផលិតផលកសិកម្មអោយនៅកំរិតអប្បបរមា ។

ក្រុមហ៊ុនត្រូវរៀបចំដឹកកសិកម្មនៅក្នុងតំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មីអោយទាន់ពេលវេលាដល់ PAH/APs ដើម្បីអោយពួកគេអាចបន្តការដាំដុះស្រូវនៅរដូវបន្ទាប់ ក្រោយពេលបញ្ចប់សកម្មភាពកសិកម្មនៅទីកន្លែងចាស់ ។ យោងតាមរបាយការណ៍នៃផែនការតាំងលំនៅសារជាថ្មីមានបង្ហាញថា ផ្ទៃដីដាំដុះប្រមាណជា ២១០០ ហិ.ត ត្រូវបានរៀបចំរួចស្រេចសំរាប់ចែកជូនដល់គ្រួសារដែលរងផលប៉ះពាល់ ។

ការបាត់បង់ផលិតកម្មកសិកម្មណាមួយរបស់អ្នកភូមិ ឬ PAH/APs ក្នុងពេលសាងសង់ ត្រូវធ្វើការសងទូទាត់ជាប្រាក់តាមតម្លៃជាក់ស្តែង ដោយក្រុមហ៊ុនវិនិយោគ EVNI ។

d) ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើធនធានវប្បធម៌ និង គុណភាពជីវិត

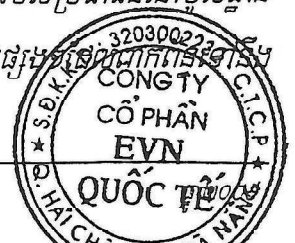
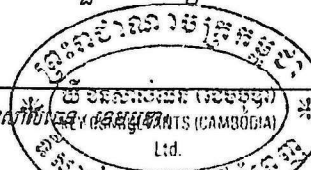
▪ ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើវប្បធម៌ក្នុងតំបន់

ប្រជាជនភាគច្រើននៅក្នុងតំបន់គំរោងជាក្រុមជនជាតិភាគតិចរួមមាន ចារ៉ាយ កាវ៉ែត ខ្មែរ-លាវ ត្រឹង ភួង និង ព្រៅ ហើយក្រុមនិមួយៗមានវប្បធម៌ផ្ទាល់ខ្លួន។ គំរោងអាចមានជម្លោះវប្បធម៌ ប្រសិនបើគំរោងជ្រើសរើសបុគ្គលិកសំរាប់ការងារសាងសង់ មកពីខាងក្រៅតំបន់មូលដ្ឋាន ដែលមានវប្បធម៌ផ្សេងគ្នា។ សកម្មភាពមួយចំនួនចេញពីបុគ្គលិកគំរោងដូចជា ធ្វើអោយមានសំលេងអ៊ូអរ ការទន្ទ្រានចូលទៅក្នុងព្រៃឬទីកន្លែងសក្ការៈបូជា និងមានជំនឿមិនល្អប្រឆាំងទៅនឹងជំនឿ និងវប្បធម៌ក្នុងតំបន់ អាចបណ្តាលអោយមានហេតុប៉ះពាល់ទៅលើប្រជាជនមូលដ្ឋាន និងវប្បធម៌របស់ក្រុមជនជាតិនៅក្នុងតំបន់គំរោង ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ អ្វីនឹងមានទីកន្លែងវប្បធម៌ដែលត្រូវបានកត់សំគាល់ឃើញនៅក្នុងតំបន់គំរោងនោះទេ ។

➢ វិធានការបន្ថយបន្ថយ

ក្រុមហ៊ុនសាងសង់នឹងធ្វើការជ្រើសរើសកម្មករសំណង់ចេញពីប្រជាជនក្នុងតំបន់គំរោង ដោយបានធ្វើការសម្រេចលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

ក្រុមហ៊ុនសាងសង់នឹងធ្វើការអប់រំបុគ្គលិកនិង កម្មករគំរោងអោយគោរពវប្បធម៌របស់ប្រជាជននៅមូលដ្ឋានក៏ដូចជា បទបញ្ជា និង ច្បាប់របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទាំងឡាយ សភាសនា និង វិន័យផ្សេងៗទៀតពាក់ព័ន្ធនឹង

វប្បធម៌ ទំនៀមទំលាប់ និង អរិយធម៌ ហើយនិងមានវិធានការខ្លាំងក្លាទៅលើនិយោជិតណាមួយដែលបង្ហាញពីការ
មិនគោរពចំពោះទំនៀមទំលាប់វប្បធម៌របស់ជនជាតិនៅក្នុងតំបន់គំរោង ឬច្បាប់ប្រពៃណី វប្បធម៌ សាសនា របស់
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

■ ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើសុខភាពសាធារណៈ

គំរោងអាចប៉ះពាល់ដល់សុខភាពសហគមន៍ដោយសារសកម្មភាពសាងសង់របស់គំរោង ។ ការកាប់បំផ្លាញ/
ការដុតព្រៃឈើ ការដឹកជញ្ជូនសំភារៈសាងសង់ សំលេង និង រំញ័រពីការបំផ្ទុះអាចប៉ះពាល់ដល់សុខភាពរបស់កម្មករ
និង ប្រជាជននៅក្នុងសហគមន៍ ជាពិសេស សហគមន៍ភ្នែក និង សហគមន៍ច្របំ ។ ប៉ុន្តែផលប៉ះពាល់នេះទំនងជាមិនមាន
ភាពខ្លាំងក្លាក្នុងអោយកត់សំគាល់នោះទេ ដោយសារថាទីតាំងទំនប់ស្ថិតនៅឆ្ងាយពីតំបន់លំនៅដ្ឋានរបស់សហគមន៍
លើកលែងតែផលប៉ះពាល់ជាសក្តានុពលទៅលើសុខភាពបណ្តាលពីគុណភាពទឹកដូចដែលបានបង្ហាញពីខាងដើម ។ ការ
រងប៉ះពាល់ទៅលើសុខភាពសំខាន់ៗ រួមមានជំងឺទាក់ទងទៅនឹងប្រភពទឹក ដូចជា ជំងឺស្បែក ជំងឺភ្នែក និង ជំងឺរាគ្សស
ជាដើម ។ល។

ក្រុមហ៊ុនក៏នឹងធ្វើការជ្រើសរើសបុគ្គលិកចេញពីអ្នកភូមិក្នុងតំបន់មូលដ្ឋានផងដែរ ដើម្បីធ្វើការសំរាប់គំរោង
ដូចនេះគំរោងអាចប៉ះពាល់ទៅលើសុខភាពប្រជាជនក្នុងតំបន់តាមរយៈការឆ្លងនៃជំងឺសង្គម ដូចជា HIV/AIDS
កាមរោគ ។ល។ ហើយក៏អាចរាលដាលនៃការប្រើប្រាស់ និង ចរាចរថ្នាំញៀនផងដែរ ។

➢ វិធានការបន្ថយបន្ថយ

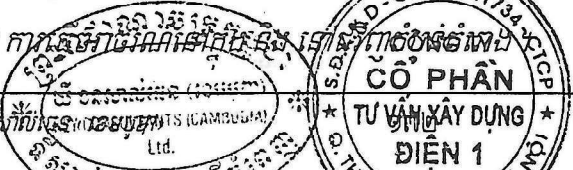
ក្រុមហ៊ុន ឬអ្នកទៅការសាងសង់ និងកាប់ និងដុតមែកស្លឹកឈើ ឬ ដើមឈើដែលមិនមានតំលៃ ដោយអនុ
លោបទៅតាមបទដ្ឋានសុវត្ថិភាពរបស់កម្ពុជា ។ គ្រឿងចក្រសំណង់ដែលមានគុណភាពល្អ បញ្ចេញផ្សែងពុលដល់
ខ្យល់តិចបំផុត និងត្រូវជ្រើសយកមកប្រើប្រាស់ ដើម្បីការពារគុណភាពខ្យល់នៅក្នុងតំបន់គំរោង ។

គុណភាពទឹកនៅក្នុងទន្លេសេសសាននឹងត្រូវថែទាំដូចបានពិភាក្សានៅក្នុងផ្នែក នៃគុណភាពទឹកខាងដើមរួចមក
ហើយ ។

ក្រុមហ៊ុននឹងត្រូវធ្វើតាមបទដ្ឋានសុវត្ថិភាពការងារទាំងអស់ ។ ឧបករណ៍ និងសំភារៈសុវត្ថិភាព និងត្រូវផ្តល់
ដោយគំរោង ដើម្បីការពារទប់ទល់នឹងគ្រោះថ្នាក់ណាមួយដល់បុគ្គលិកគំរោង និងប្រជាជននៅក្នុងតំបន់ ។

ផ្តល់នូវការព្យាបាល និង ការការពារ ។ ឧទាហរណ៍ ទឹកផ្លែឆ្នាំងសំរាប់សុខភាព ថ្នាំសម្រាវ និង គ្រូពេទ្យ
សំរាប់ត្រួតពិនិត្យនិងព្យាបាលបុគ្គលិកគំរោង និងប្រជាជនមូលដ្ឋានអោយជៀសផុតពីការរីករាលដាលនៃជំងឺផ្សេងៗ
ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយស្ថាប័នសុខភាពនៅក្នុងស្រុកសេសសាន ខេត្តស្ទឹងត្រែង និង នៅថ្នាក់កណ្តាល
ដើម្បីការពារប្រឆាំងនឹងការឆ្លងនៃជំងឺណាមួយនៅក្នុង និង នៅជុំវិញតំបន់គំរោង ។

ក្រុមហ៊ុននឹងត្រូវធ្វើសហប្រតិបត្តិការជាមួយបុគ្គលិក និង អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដើម្បីការពារប្រជាជន និងការប្រើ
ប្រាស់ថ្នាំញៀន ឬ ការលើកដៃវាយតម្លៃ និង នៅក្នុងតំបន់គំរោង ។

e) ហេតុប៉ះពាល់ផ្សេងៗទៀត

▪ ការបំផ្ទុះការយកថ្ន

ការបំផ្ទុះថ្នសំរាប់យកសំភារៈសំណង់ (ថ្ន) សំរាប់សង់ទំនប់ និង សាងសង់ផ្លូវចេញចូលអាចប៉ះពាល់ដល់ សត្វព្រៃ និងគុណភាពខ្យល់ក្នុងបរិយាកាសដោយសារការសាយភាយសំលេង រំញ័រ និង ខ្យល់ក្រខ្វក់ ។ ការបំផ្ទុះ អាចបណ្តាលឱ្យមាន គ្រោះថ្នាក់ដល់មនុស្ស អ្នកភូមិ ឬអ្នកបរាព្យាសត្វព្រៃ ឬអ្នកនេសាទ ដែលចូលទៅជិត/នៅក្បែរតំបន់បំផ្ទុះ ។

➢ វិធានការបន្ធូរបន្ថយ

ការបំផ្ទុះត្រូវតែធានាអោយបាននៅក្នុងដែនកំណត់ដែលគិតគូរដល់តំបន់ ដើម្បីជៀសវាងហានិភ័យខ្ពស់ដល់ ជីវិតសត្វព្រៃ និង មនុស្សនៅក្នុងតំបន់ ។

ក្រុមហ៊ុននឹងផ្តល់ ឬផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងសហគមន៍អំពីកាលវិភាគនៃការបំផ្ទុះ ដើម្បីជៀសវាងគ្រោះថ្នាក់ណាមួយដល់ប្រជាជន និងសត្វស្រុក ។ ការបំផ្ទុះ នឹងត្រូវធ្វើឡើងតែនៅពេលថ្ងៃ ។

▪ ការយក ដី និងខ្សាច់

កន្លែងយក ដី និងខ្សាច់ នៅក្នុងតំបន់អាងស្តុកនៅខាងមុខទីតាំងទំនប់ ។ ដូចនេះការយកដី និងខ្សាច់ នឹងមានផល ប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន តិចតួចប៉ុណ្ណោះ ។ ភាគច្រើននៃផលប៉ះពាល់គួរអោយបារម្ភគឺសំណឹកដី ការកើតមានកកដី សំលេងរំខាន រំញ័រ និង ការបំពុលខ្យល់ ។

➢ វិធានការបន្ធូរបន្ថយ

ការការពារ ចំរោះដី/ខ្សាច់ ស្រះរងកករ ក្រណាត់ស្បែកព័ទ្ធ នឹងត្រូវផ្តល់អោយដោយគំរោងនៅការដ្ឋានយកដី ខ្សាច់ ដើម្បីការពារការហូរកកដីចូលទៅក្នុងទន្លេក្នុងតំបន់គំរោង ។

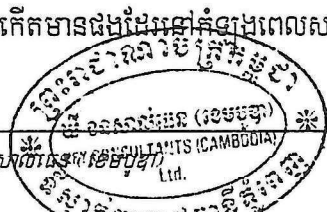
ក្រុមហ៊ុននឹងសិក្សាលំអិតមុនដំណាក់កាលសាងសង់ ។

ម្ចាស់គំរោងនឹងផ្តល់ការទូទាត់សងដល់ម្ចាស់ ដីកម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់ ដំណាំ និងទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗដែលនឹងត្រូវរង ផលប៉ះពាល់ដោយសកម្មភាពយកដី និងខ្សាច់ ។

▪ ការសាងសង់ផ្លូវថ្នល់ និងស្ពាន

ការសាងសង់ផ្លូវចេញចូល ផ្លូវវារី (ផ្លូវជាតិលេខ ៧៨) និង ស្ពាន នឹងប៉ះពាល់ទៅដល់ធនធានបរិស្ថាន និង ធនធានសង្គមនៅក្នុងតំបន់ ។ ផលប៉ះពាល់រួមមាន ការកាប់ឆ្ការព្រៃ ការដឹករណ្តៅដី/ថ្ម (សំរាប់ធ្វើដី) ការបញ្ចេញផ្សែងពុល ចូលី សំលេង និងរំញ័រ ពីគ្រឿងចក្រសាងសង់ និងរថយន្តដឹកជញ្ជូន សំរាប់ការសាងសង់ផ្លូវថ្នល់ថ្មី ការធ្វើផ្លូវវារី និង ការដ្ឋានសាងសង់ស្ពាន ។ សំលេង និង រំញ័រអាចរំខានដល់សត្វព្រៃដែលរស់នៅលើគោក ។ ការបំផ្ទុះ អាចប៉ះ ពាល់ដល់សុខភាពរបស់មនុស្ស ។

ការស្ថាបនាផ្លូវចេញចូល និងផ្លូវវារី ក៏អាចធ្វើអោយប៉ះពាល់ផងដែរដល់ប្រព័ន្ធរំដោះទឹក ប្រព័ន្ធបង្ហូរទឹកស្រាប ដោយសារការបិទផ្លូវទឹក សំណឹកដី ទឹកកករ និង ភាពល្អក់/កំទេចកំណាមានកិរិតខ្ពស់នៅក្នុងទន្លេ ។ បញ្ហាចរាចរតាមដង ផ្លូវទាំងនោះក៏អាចកើតមានផងដែរនៅកំឡុងពេលសាងសង់ ។

> វិធានការបន្ថយបន្ថយ

ការកាត់បន្ថយព្រៃនិងត្រូវធ្វើឡើងនៅត្រឹមតែកន្លែងរៀបចំផ្លូវ (បន្ទាត់ផ្លូវ និងទទឹងផ្លូវ) និងទីតាំង ដែលត្រូវការចាំបាច់សំរាប់សកម្មភាពសាងសង់តែប៉ុណ្ណោះ ។

ផ្តល់ប្រព័ន្ធរំដោះទឹកអោយបានគ្រប់គ្រាន់ចំពោះគ្រប់ផ្លូវចេញចូលទាំងអស់ដែលនឹងត្រូវសាងសង់ និងប្រើប្រាស់ដោយគំរោង ដើម្បីជៀសវាងការកកស្ទះពីការហូរដោះទឹកចោលនៅក្នុងតំបន់ ។

គ្រឿងចក្រសំណង់ដែលបានប្រើប្រាស់មានគុណភាពល្អ និងត្រូវកំណត់ពីការបញ្ចេញខ្យល់ក្រខ្លក់ និងសំលេង ។ ការស្រោចទឹកនៅលើផ្ទៃផ្លូវដី/ផ្លូវគ្រួសក្របាយក៏ទាំងពេលសាងសង់នៅរដូវប្រាំងគួរតែត្រូវធ្វើឡើង ។

ស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ និង អ្នកសំរបសំរួលចរាចរ នឹងត្រូវផ្តល់អោយបានគ្រប់គ្រាន់នៅតាមកន្លែងសាងសង់ផ្លូវ និងកន្លែងសាងសង់ស្ពាន ។

▪ ចរាចរណ៍

ការកកស្ទះចរាចរណ៍ និងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរអាចកើតឡើងនៅផ្លូវជាតិលេខ ៧៨ និងផ្លូវចេញចូលទៅកាន់តំបន់គំរោង ដែលបណ្តាលមកពីការដឹកជញ្ជូនសំភារៈសំណង់សំរាប់គំរោងសាងសង់ ។ ចរាចរមមាញឹកចេញពីរថយន្តធំៗរបស់គំរោងក៏អាចបង្កអោយមានការខូចខាតដល់ផ្លូវថ្នល់ផងដែរ ។

> វិធានការបន្ថយបន្ថយ

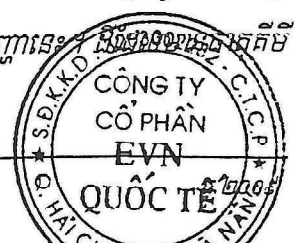
ក្រុមហ៊ុនអនុវត្តគំរោងនឹងសហការជាមួយក្រសួងសាធារណការ/មន្ទីរសាធារណការខេត្តដើម្បីបំពាក់នូវស្លាកសញ្ញាចរាចរ អោយបានគ្រប់គ្រាន់នៅតាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ ៧៨ និង ផ្លូវចេញចូលរបស់គំរោង ។ អប់រំដល់អ្នកបើកបររថយន្ត និងគ្រឿងចក្ររបស់គំរោង គោរពតាមច្បាប់ចរាចរផ្លូវគោក ដូចជាកំណត់ល្បឿននៅពេល ឆ្លងកាត់តំបន់ លំនៅដ្ឋានប្លុកកន្លែងដែលមានមនុស្សច្រើនកកកុញ មិនប្រើសំលេងរោទ៍/ស៊ីរ៉េនៅពេលឆ្លងកាត់សាលារៀន មន្ទីរពេទ្យ ។ល។ ពិនិត្យតាមដានលក្ខណៈផ្លូវថ្នល់ និងដាក់ស្លាកសញ្ញានូវកន្លែងដែលរងការខូចខាត និងបាក់បែក ហើយធ្វើការជួសជុលជាចាំបាច់ និងទាន់ពេលវេលា ។

▪ គ្រាប់មីនទាន់ផ្ទះ និង ធាតុគីមីពុល

ដោយសារតំបន់គំរោងធ្លាប់ជាសមរក្ខមិននៃសង្គ្រាមក្នុងតំបន់ នៅអំឡុងពេលបដិវត្តន៍ឥណ្ឌូចិន ប្រឆាំងនឹងសហរដ្ឋអាមេរិកាំង ដូចនេះហានិភ័យចំពោះគ្រាប់មីនទាន់ផ្ទះដែលនៅសេសសល់ និងធាតុគីមីពុល ដែលប្រើប្រាស់ដោយកងទ័ពអាសាសសហរដ្ឋអាមេរិក នឹងអាចកើតមានឡើងចំពោះកម្មករ និង ប្រជាជនក្នុងតំបន់ ក្នុងរយៈពេលសាងសង់គំរោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២នេះ ។

> វិធានការបន្ថយបន្ថយ

ការដោះមីននិងគ្រាប់មីនទាន់ផ្ទះ នឹងត្រូវធ្វើជាចាំបាច់នៅមុនពេលការងារសាងសង់ចាប់ផ្តើម ដែលអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់រៀបចំសាងសង់សំរាប់ការតាំងទីលំនៅសារជាថ្មី ការដ្ឋានគំរោង និងកន្លែងយកដីនិងថ្ម ។ ម្ចាស់គំរោងនឹងធ្វើកិច្ចសហការជាមួយអាជ្ញាធរបោសសំអាតមីន(CMAC ឬភ្នាក់ងារដោះមីននិងគ្រាប់មីនទាន់ផ្ទះ) ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ ។ ដើម្បីការពារគ្រោះថ្នាក់គីមីពុល នឹងត្រូវធ្វើការសំអាតទឹកប្រើប្រាស់នៅក្នុងតំបន់គំរោង ។

៦.១.៣ ដំណាក់កាលប្រតិបត្តិ

a) ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើធនធានរូបសាស្ត្រ

▪ ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើរបបជលសាស្ត្រ

ធារទឹកនៅខ្សែទឹកខាងក្រោមក្នុងទន្លេសេសសាននៃតំបន់គំរោងនឹងត្រូវផ្លាស់ប្តូរដោយយោងតាមប្រតិបត្តិការរបស់គំរោង។ ការរចនាប្លង់បញ្ចេញទឹករបស់គំរោងសរុបគឺ ២០៣៥ ម^៣/វិនាទី ហើយធារទឹកបញ្ចេញពីទូប៊ីននិមួយៗគឺ ៤០៧ ម^៣/វិនាទី។ យ៉ាងណាមិញទន្លេសេសសាន (នៅស្ថានីយ៍បានកំកូន ឆ្នាំ ១៩៦១-២០០៦, នៅខាងក្រោមទីតាំងអាគារផលិតថាមពល) មានធារទឹកមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ $Q_0=១៣១២$ ម^៣/វិនាទី; ធារទឹកអប្បបរមាប្រចាំឆ្នាំ $Q_{min}=៥០.៧-៣១០$ ម^៣/វិនាទី; និងធារទឹកអតិបរមាប្រចាំថ្ងៃ $Q_{max}=៤១០៦-១២៤០០$ ម^៣/វិនាទី ។ គំរោងនឹងប្រែប្រួលផ្ទៃលិចទឹកបែបធម្មជាតិ ដោយបន្ថយផ្ទៃលិចទឹកនៅរដូវវស្សា និងបង្កើន ផ្ទៃលិចទឹកនៅរដូវប្រាំង ។

ផ្នែកខ្សែទឹកខាងក្រោមនៃអាគារផលិតថាមពល ទឹកនឹងត្រូវបើកបញ្ចេញដោយមានរំហូរថេរតិចបំផុតគឺ ៤០៧ ម^៣/វិនាទី នៅក្នុងកំឡុងពេលប្រតិបត្តិការក្នុងរដូវប្រាំង ឬរំហូរពេញលេញ ២០៣៥ ម^៣/វិនាទី នៅក្នុងកំឡុងពេលប្រតិបត្តិការក្នុងរដូវវស្សា។ ហេតុដូច្នេះផ្នែកខ្សែទឹកក្រោមរបស់តំបន់គំរោងនឹងមិនមានធារទឹកខ្ពស់ញឹកញាប់នៅរដូវវស្សាដូចដែលវាធ្លាប់មាននៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះទេ ហើយពពួកវារីសត្វ និងវារីរុក្ខជាតិមួយចំនួន នឹងត្រូវលិចលង់នៅកំឡុងពេលដំណើរការនៅរដូវប្រាំង ។ នៅពេលខ្លះអាគារផលិតថាមពលនឹងឈប់ដំណើរការមួយរយៈកាលសេស នៅរដូវប្រាំង នៅពេលដែលមានការខ្វះខាតទឹកនៅក្នុងអាងស្តុកទឹក។ នៅក្នុងកំឡុងពេលទាំងនេះ តំបន់គំរោងដែលនៅខ្សែទឹកខាងក្រោមនឹងមានធារទឹកទាបបំផុត។ ការឡើងចុះកំពស់ទឹកនៅខ្សែទឹកខាងក្រោមរបស់ទំនប់នឹងកើតឡើងនៅក្នុងដំណាក់កាលប្រតិបត្តិការ។ សព្វថ្ងៃទន្លេសេសសានបានទទួលការប្រែប្រួលមិនតាមធម្មជាតិរួចជាស្រេចទៅហើយ ដោយសារទំនប់យ៉ាលី (Yali) នៅក្នុងប្រទេសវៀតណាម។

ជាងនេះទៀតរបបធារទឹករបស់ទន្លេសេសសាន និង ទន្លេស្រែពកនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានឹងត្រូវផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងពេលអនាគតដោយសារការបញ្ចេញទឹកចេញពីទំនប់វារីអគ្គិសនីទាំង ១៣ កន្លែង នៅខ្សែទឹកខាងលើក្នុងប្រទេសវៀតណាម និងទំនប់វារីអគ្គិសនី២កន្លែងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា (សេសសាន៥/១ និង ស្រែពកក្រោម)។ ធារទឹកដែលបញ្ចេញពីទំនប់នានានៅខ្សែទឹកខាងលើគឺ: សេសសាន៤: ៧១៩ ម^៣/វិនាទី, សេសសាន៥/១: ធារទឹកចេញពីទូប៊ីននិមួយៗ ២០៤៥ ម^៣/វិនាទី ស្រែពក៤: ធារទឹកអតិបរមា ២៨២ ម^៣/វិនាទី ធារទឹកចេញពីទូប៊ីននិមួយៗ ៥២.៣ ម^៣/វិនាទី។

ផ្អែកតាមការវិភាគនៃកម្មវិធីម៉ូដែល (IQQM) លើហេតុប៉ះពាល់ធារទឹកនៅខ្សែទឹកខាងក្រោមដោយសារការវិភាគអភិវឌ្ឍន៍ វារីអគ្គិសនីនៅលើទន្លេសេសសាន និងស្រែពកបានបង្ហាញអោយឃើញថា ÷

- ស្ថានភាពដើម (សេសសាន៥/១) គិតក្នុងឆ្នាំ ២០០០ ដែលមានតែទំនប់ Yali មួយគត់ នៅលើទន្លេសេសសាន (ក្នុងប្រទេសវៀតណាម) និងគ្មានទំនប់ណាមួយទេនៅលើទន្លេស្រែពក ។ សេសសាន៥/១ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជៀស ជាមួយសេសសាន៥/១ដែលមានការអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងប្រទេសវៀតណាម គឺសេសសាន៥/១ និងទំនប់

- ជាមួយនឹងសេនារីយ៉ូទី២ មានទំនប់ពីរនៅលើទន្លេសេសាន គឺ យ៉ាលី (Yali) និង សេសានក្រោមទី២ និង គ្មានទំនប់នៅលើទន្លេស្រែពក - នោះធារទឹកមធ្យមប្រចាំឆ្នាំថយចុះប្រហែលជា ១.៤% ឬ ២០ម^៣/វិ ធៀបនឹងស្ថានភាពដើមមុនពេលគំរោងសាងសង់ ។ កំពស់ទឹកមធ្យមប្រចាំខែ នៅខ្សែទឹកខាងក្រោមទីតាំង គំរោងថយចុះទាបជាងមុន ០.០៥ម នៅរដូវប្រាំង ហើយនៅរដូវវស្សាវិញពុំមានបញ្ហាទេ ។
- ជាមួយនឹងសេនារីយ៉ូទី៣ មានទំនប់ ១៣ ដែលធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍÷
 - នៅលើទន្លេសេសាន ៨គំរោង គឺទំនប់ យ៉ាលី សេសាន៣ សេសាន៣ក សេសាន៤ បៃក្រុង និងកន្ទុំលើ នៅក្នុងប្រទេសវៀតណាម និង សេសានក្រោម២ និង ស្រែពក២ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។
 - នៅលើទន្លេស្រែពក ៥គំរោង គឺ (Duc Xuyen, Buon Tua Srah, Buon Kuop, ស្រែពក៣ និងស្រែពក៤) ។

ជាមួយនឹងសេនារីយ៉ូទី៣នេះបង្ហាញថា ធារទឹកមធ្យមប្រចាំខែ នឹងថយចុះដល់ទៅ ៥% នៅរដូវវស្សា ហើយកើនឡើង ៣.៤% នៅរដូវប្រាំង ។ ធារទឹកមធ្យមប្រចាំឆ្នាំថយចុះតែ ២.២% ឬ ៣០ម^៣/វិ ប៉ុណ្ណោះធៀបនឹងស្ថានភាពដើមមុនពេលគំរោងសាងសង់ ។ កំពស់ទឹកនៅខ្សែទឹកខាងក្រោមទីតាំងគំរោងកើនឡើងខ្ពស់ជាងមុន ០.០៣ម មានន័យថាការប្រែប្រួលរបបទឹកប្រចាំខែ និង ប្រចាំឆ្នាំមានតិចតួច ។

ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការវិភាគតាមកម្មវិធីម៉ូដែល គំរោងទំនប់វារីអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២នឹងបង្កហេតុប៉ះពាល់តិចតួចចំពោះធារទឹកមធ្យមប្រចាំខែ និងប្រចាំឆ្នាំ នៅខ្សែទឹកខាងក្រោមទីតាំងគំរោង ។

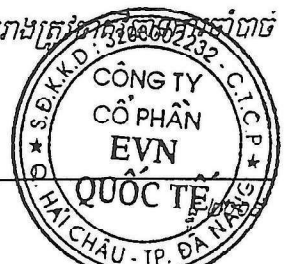
លទ្ធផលលំអិតនៃការវិភាគតាមកម្មវិធីម៉ូដែល (IQQM) លើហេតុប៉ះពាល់ធារទឹកនៅខ្សែទឹកខាងក្រោមដោយគំរោងខាងលើមាននៅក្នុង ឯកសារបន្ថែមទី៥ (Appendix 5) ។

➤ វិធានការបន្ថយហានិភ័យ

គំរោងនិងបញ្ហាធារទឹកអោយបានប្រហាក់ប្រហែលទៅនឹងធារទឹកមុនការធ្វើទំនប់រដូវប្រាំង ទាំងរដូវវស្សា ។ នៅរដូវវស្សាបញ្ហាធារទឹកសំរាប់ប្រតិបត្តិការពេញទំហឹង ហើយនៅរដូវប្រាំងបញ្ហាធារទឹកជាមួយការរក្សាទុកទូទឹកមួយអោយនៅដំណើការជានិរន្តរ៍ ដើម្បីធានាបានពីការថែរក្សាប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីរបស់ទន្លេអោយរស់រានមានជីវិត និងមិនអោយមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានខ្ពស់ទៅលើវារីសត្វ និងវារីរុក្ខជាតិនៅខ្សែទឹកខាងក្រោមរបស់គំរោង ។ បំបាត់បរិស្ថាននៅខ្សែទឹកខាង ក្រោមនៃទីតាំងទំនប់មានប្រមាណជា ២០០ម^៣/វិនាទី ។

ក្រុមហ៊ុនប្រតិបត្តិគំរោងនឹងធ្វើការជូនដំណឹងអោយបានគ្រប់គ្រាន់និងទាន់ពេលវេលាដល់អាជ្ញាធរ និង សហគមន៍នៅខ្សែទឹកខាងក្រោមរបស់គំរោង ស្តីពីការវិភាគបញ្ហាធារទឹក ដើម្បីជៀសវាងគ្រោះថ្នាក់ពុំកុំឱ្យមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននៅតាមច្រាំងទន្លេ ព្រមទាំងជីវិតមនុស្សក៏ដូចជាជីវិតសត្វ ពាហនៈផងដែរ ។

ការពិនិត្យតាមដានពីវារីសត្វ និង វារីរុក្ខជាតិនៅខ្សែទឹកក្រោមរបស់គំរោងនឹងត្រូវអនុវត្តជាបន្តបន្ទាប់នៅក្នុងដំណាក់កាលប្រតិបត្តិការ ។ ប្រសិនបើផលប៉ះពាល់អាក្រក់ត្រូវបានកំណត់ឃើញ ម្ចាស់គំរោងត្រូវតែធ្វើការបំបាត់ជាជំហានដើម្បីធ្វើអោយប្រសើរឡើងវិញនូវបញ្ហាទាំងនោះ ។

■ ហេតុប៉ះពាល់ទៅលើគុណភាពទឹក

គុណភាពទឹកនៅក្នុងអាងស្តុក និង នៅខ្សែទឹកខាងក្រោមនៃអាគារផលិតថាមពលអាចមានការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងដំណាក់កាលប្រតិបត្តិការងារ។ នៅពេលដំណើរការក្នុងរយៈពេល ១-៣ ឆ្នាំដំបូង ទឹកនៅក្នុងអាងស្តុក អាចមានគុណភាពមិនល្អ ដោយសារមានការពុករលួយនៃសំណល់ព្រៃឈើ ឬរុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទ ពពួកសត្វតូចៗ ផ្លូវខ្លោច និងកាកសំណល់/សំរាមរបស់សហគមន៍ដែលលិចលង់នៅក្នុងតំបន់អាងស្តុក។ កំរិតរលាយអុកស៊ីសែនទាប ការបំពុលខ្ពស់ពីបារ៉ាម៉ែត្រជីវសាស្ត្រ និងសារធាតុចិញ្ចឹមផ្សេងៗ ឬបាតុភូតនៃការរីកដុះដាលនៃពពួកវារីជាតិចង្រៃ (eutrophication) អាចនឹងត្រូវកើតមានឡើង។ ប៉ុន្តែគុណភាពទឹកនៅក្នុងអាងស្តុកនឹងត្រូវប្រែប្រួលប្រកាសភាពល្អប្រសើរវិញនៅក្នុងពេល ៣-៤ ឆ្នាំបន្ទាប់ពីពេលដាក់អោយដំណើរការដំបូង។ កំរិតរលាយអុកស៊ីសែនទាប និងក្លិនស្អុយនៅក្នុងទឹកទំនងជានឹងកើតឡើងនៅ ក្នុងអាងស្តុកនិងនៅខ្សែទឹកខាងក្រោមរបស់អាគារផលិតថាមពល ប៉ុន្តែក្នុងរយៈពេលខ្លីប៉ុណ្ណោះ ដូចនេះមានផលប៉ះពាល់តិចតួចដល់គុណភាពទឹក ដោយរំពឹងថា ក្លិនមិនល្អនៃទឹកនេះនឹងត្រូវបាត់ទៅវិញបន្តិចម្តងៗ តាមរយៈចំងាយនិងពេលវេលា ដោយផ្អែកតាមការធ្វើប្រតិបត្តិការម្តងម្កាលបែបធម្មជាតិរបស់ទន្លេ។ សហគមន៍នៅខ្សែទឹកខាងក្រោមរួមមាន ឃុំភ្នក និងក្រុងស្ទឹងត្រែង នឹងទទួលបានផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរលើប្រភពផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតរបស់ពួកគេ ជាពិសេសក្នុងអំឡុងពេលប្រតិបត្តិការដំបូង ២-៣ ឆ្នាំ ។

គុណភាពទឹកអាចខូចខាតផងដែរ ដោយសារទឹកនៅក្នុងអាងស្តុកមានលក្ខណៈស្របសំរាប់ការលូតលាស់និងបង្កកំណើតបានរបស់ពពួកភ្នាក់ងារចម្លងរោគ បាក់តេរី វីរុស និង ពពួកភ្នាក់ងារដែលផ្តល់ជំរក ឬចម្លងជំងឺ (ខ្យងខ្មៅ មូស ជាដើម) ។ បន្ថែមលើសនេះទៀត ការចោលកាកសំណល់គ្រប់ប្រភេទចូលទៅក្នុងទឹកទន្លេ ឬ ទៅលើកន្លែងទំនេរដែលនៅជិតប្រភពទឹក ពីសំណាក់បុគ្គលិកប្រតិបត្តិការ និងប្រជាជនរស់នៅតាមដងទន្លេទាំងពីរ (សេសាន និងស្រែពក) ក៏អាចបំពុលទឹករបស់ទន្លេសេសាននៅខ្សែទឹកខាងក្រោមផងដែរ ។

ទឹកដែលមិនមានគុណភាពល្អនៅក្នុងអាងស្តុក និងជាបន្តបន្ទាប់ធ្លាក់ចូលទៅក្នុងទន្លេសេសានក្នុងតំបន់តំបន់អាងស្តុកនិងខ្សែទឹកខាងក្រោមទីតាំងទំនប់ នឹងប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ដល់ជីវិតសត្វនៅក្នុងទឹក សត្វលើគោក និង សុខភាពរបស់មនុស្សដែលប្រើប្រាស់ទឹកនេះ។ ផលប៉ះពាល់ ដោយប្រយោលទៅលើសត្វ និងមនុស្សអាចបណ្តាលមកពីជំងឺឆ្លងដូចជា គ្រុនចាញ់ គ្រុនឈាម ជំងឺដង្កូវស៊ីស្តូក្នុងពោះ (Schistosomiasis) ។ល។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ផ្អែកតាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវពីសុខភាពកន្លងទៅដែលបានធ្វើឡើងដោយភ្នាក់ងារការពារសុខភាពមួយបានបង្ហាញថា នៅក្នុងឃុំភ្នក ដែលប្រើប្រាស់ទន្លេសេសាននៅក្នុងតំបន់នោះមានកើតជំងឺ Schistosomiasis (យោងតាមសំដីរបស់លោកអភិបាលខេត្តស្ទឹងត្រែង) ។

➤ វិធានការបន្ថយបន្ថយ

ការកាប់ និងធ្លាក់សំអាតព្រៃឈើ និង រុក្ខជាតិតូចៗនៅក្នុងតំបន់អាងស្តុកដែលបានស្នើឡើង និងត្រូវធ្វើមុនពេលពន្លឺទឹកក្នុងអាង ដោយមានការត្រួតពិនិត្យ និង វាយតម្លៃដោយគណៈកម្មការអន្តរជាតិ ដើម្បីការពារ

គុណភាពទឹកដូចទៅនឹងលក្ខខណ្ឌដែលមានស្រាប់ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការកាត់ឈើឱ្យអស់១០០% ពីក្នុងអាង
មិនអាចធ្វើទៅបានសំរាប់គម្រោងសេសសានក្រោមទីពីរនេះ ដោយសារតែមានព្រៃឈើយ៉ាងច្រើន ហើយដុតចោលទាំង
អស់នោះអាចនាំឱ្យមានភយន្តរាយផ្សេងទៀតដល់បរិស្ថាន ដូចជា ការហូរច្រោះដី ការឆេះព្រៃ និងការកើនឡើងនូវ
ឧស្ម័នកាបូនិចទៅក្នុងបរិយាកាស ។

ក្នុងការអនុវត្តន៍ជាក់ស្តែង សំរាប់រោងចក្រវារីអគ្គិសនីនៅវៀតណាម វិធានការបន្ថយបន្ថយក្នុងការសំអាត
រុក្ខជាតិក្នុងអាងមាន៖-

- ១- កាប់យកតែឈើមានតម្លៃ
- ២- សំអាតកំទេចកំទីសេសសល់ក្នុងភូមិ បង្កន់អន័យ និង ផ្លូវខ្លោច
- ៣- សំអាតជីវម៉ាស់ ដែលមាននៅជាប់ខាងមុខទំនប់ មួយគីឡូម៉ែត្រ
- ៤- រកមើលសារធាតុគីមីពុល ដែលសេសសល់ពីសង្គ្រាម ១៩៦០-១៩៧៥ និងធ្វើការសំអាត

ការធ្វើរបៀបនេះនឹងជួយ ការពារគុណភាពទឹកនៅក្នុងអាង និង ជៀសវាងបានពីភាពក្រខក់នៃបារ៉ាម៉ែត្រ
ជីវសាស្ត្រ និង សារធាតុចិញ្ចឹម ព្រមទាំងសារធាតុគីមីពុល។

ការដុតសំអាតរុក្ខជាតិក្នុងដែលគ្មានតម្លៃនិងមែកឈើ ដែលកាប់ស្តារក្នុងអាងស្តុកតាមទំហំសមស្របមួយ
(ប្រហែល ៧០ %) ក្នុងន័យកាត់បន្ថយការបំពុលគុណភាពទឹកផង និងមិនបង្កការបំពុលបរិយាកាសនឹងត្រូវអនុវត្ត
ផងដែរ ។ ការដុតនេះ ក្រុមហ៊ុននឹងស្នើសុំឱ្យមានការចូលរួមត្រួតពិនិត្យ និងណែនាំពីស្ថាប័នជំនាញដូចជាតំណាង
ក្រសួងបរិស្ថាន និង តំណាងក្រសួងកសិកម្ម/រដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងអាជ្ញាធរ ខេត្តស្ទឹងត្រែង និងស្រុកសេសសាន ។

អប់រំដល់កម្មករកុំអោយបោះកាកសំណល់ចូលទៅក្នុងប្រភពទឹក/អាងស្តុក និង ផ្តល់ជាមធ្យោបាយ/ទីកន្លែង
គ្រប់គ្រាន់សំរាប់គ្រប់គ្រងកាកសំណល់ រាប់បញ្ចូលទាំងបង្កន់អនាម័យនៅទីតាំងគម្រោង ។

ពិនិត្យតាមដាន និងអង្កេតយ៉ាងទៀងទាត់នូវគុណភាពទឹកនៅក្នុងអាងស្តុកទឹក និងនៅខ្សែទឹកខាងក្រោមនៃ
តំបន់គម្រោង។ ចាត់វិធានការភ្លាមៗ ដើម្បីកែលម្អគុណភាពទឹកនៅក្នុងករណីដែលគុណភាពធ្លាក់ចុះប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន
និងសុខភាពប្រជាជន ឬ បង្កើតអោយមានជាការរីកលូតលាស់នូវជំរក/វិចទ័រចម្លងជំងឺផ្សេងៗនៅក្នុងទឹក ជាពិសេស
ត្រួតពិនិត្យបាក់តេរី Schistosoma នៅក្នុងតំបន់នេះ ។ ចំណាត់ការនេះរួមមានការផ្តល់នូវទឹកដែលអាចបរិភោគបាន
ទៅដល់សហគមន៍ណាដែលរងផលប៉ះពាល់ និងបង់ចំណាយតម្លៃដែលកើនឡើងសំរាប់ការធ្វើប្រតិបត្តិការសុខាភិបាល
របស់រដ្ឋាករទឹកនៅទីរួមខេត្តស្ទឹងត្រែង ។

ធ្វើការស្រាវជ្រាវអោយបានញឹកញាប់ ទៅលើការកើតមានឬការរីកលូតលាស់នូវជំរក/វិចទ័រចម្លងជំងឺផ្សេងៗ នៅ
ក្នុងអាងស្តុកទឹក និង នៅខ្សែទឹកខាងក្រោមរបស់តំបន់គម្រោង ជាពិសេសបាក់តេរី Schistosoma ហើយការធ្វើការ
ត្រួតពិនិត្យសុខភាព និងផ្តល់ការការពារ និង ការព្យាបាលលើជំងឺ Schistosoma ប្រសិនបើមាននៅក្នុង
តំបន់គម្រោង ។ ក្រុមហ៊ុននឹងធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងន័យបង្ការ និង ហិរញ្ញវត្ថុជាមួយភ្នាក់ងារនៃការបង្ការ